

Najaarsrapportage 2015

Provincie Utrecht

Datum: 2 november 2015

Inhoudsopgave

1	Bestuurlijke Samenvatting	4
1.1	Inleiding	4
1.1	Context van de Najaarsrapportage	5
1.2	Leeswijzer financiële tabellen	5
1.4	Hoogtepunten / beleidsaccenten per programma in 2015	6
1.5	Duurzaamheid	10
1.6	Samenvatting financiële bijstellingen en prognose jaarrekeningresultaat	10
2	Financieel perspectief 2015	13
2.1	Inleiding	13
2.2	Algemene Reserves	13
2.4	Herzien financieel perspectief 2015	13
2.5	Overboekingen	14
2.5	Financieel overzicht 2015	14
3	Bijstellingen algemene dekkingsmiddelen en stelposten	15
3.1	Coalitieakkoord 2015-2019 In Verbinding!	15
3.2	Bijstellingen algemene dekkingsmiddelen (begrotingspositie)	16
3.3	Stelposten	17
3.4	Effect bijstellingen op het begrotingssaldo	17
4.	Programmaverantwoording	18
Bijlage 1:	Begrotingswijziging politiek relevant	28
Bijlage 2:	Technische Begrotingswijzigingen	33
Bijlage 3:	Kenmerken Reserve Nieuwe Hollandse Waterlinie	51
Bijlage 4:	Aanpassing staat van inkomensoverdrachten	52

1 Bestuurlijke Samenvatting

1.1 Inleiding

Voor u ligt de Najaarsrapportage 2015 van de provincie Utrecht. De Najaarsrapportage heeft als doel Provinciale Staten te informeren over de voortgang van het beleid en de financiële bijstellingen ten opzichte van de Kadernota 2015.

Deze rapportage strekt zich uit over het tijdvak januari 2015 t/m eind juli 2015. In deze periode heeft de Provinciale Staten verkiezing plaatsgevonden. Alle lopende zaken zijn voortgezet in het licht van zowel het oude als nieuwe akkoord.

De hoogtepunten in de periode januari 2015 t/m eind juli 2015 zijn:

Programma	Hoogtepunten
Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en binnenstedelijke vernieuwing	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Presentatie <i>realisatieplan Verbreed Lekkanaal – bedrijvenpark 't Klooster</i>. In het plan is de Nieuwe Hollandse Waterlinie optimaal ingepast. ▪ <i>Ruimtelijke agenda's</i> met IJsselstein, Lopik, Montfoort, Oudewater, Renswoude en Woudenberg. Deze agenda's zorgen voor een betere afstemming tussen provinciale en gemeentelijke activiteiten. ▪ <i>Nieuwe samenwerkingsovereenkomsten</i> Hart van de Heuvelrug en Soesterberg tussen provincie, Soest en Zeist. Deze vormen een stevige basis voor een aanpak waarmee ecologische corridors worden terugverdiend met rode projecten. ▪ <i>Samenwerkingsovereenkomsten</i> met Wijk bij Duurstede en Nieuwegein. Deze moeten leiden tot het verbeteren van de binnenstedelijke kwaliteit door o.a. bedrijfsverplaatsingen en het aanpakken van (kantoren)leegstand.
Landelijk gebied	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Succesvolle <i>natuurontwikkelingen</i> in het agrarisch gebied. Onder andere een herinrichting met versterking van natuurkwaliteiten, maar ook van de recreatieve en economische kwaliteit en het realiseren van 20 ha nieuwe natuur in de Gelderse Vallei. ▪ <i>Presentatie convenant (KAMM)</i> op de Utrechtse Heuvelrug tussen landgoedeigenaren, gemeente, waterschap en provincie met uitvoeringsafspraken ter verbetering van natuur, water, recreatie en erfgoed.
Bodem, water & milieu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ter inzage legging ontwerp <i>Bodem-, Water- en Milieuplan 2016 – 2021</i> met breed draagvlak voor ingeslagen koers. ▪ Vaststelling <i>convenant Bodem en Ondergrond</i> tussen Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen. Gericht op duurzaam bodemgebruik en het afronden van bodemsaneringslocaties. De betrokkenheid van het bedrijfsleven is versterkt. ▪ Bestuursakkoorden over het <i>Deltaprogramma Zoetwater</i>. Doel is om zorg te dragen voor een toekomstige zoetwatervoorraad van voldoende omvang.
Economische zaken en recreatie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lancering nieuwe instrumenten om <i>innovatie bij het MKB</i> te stimuleren. Vormt onderdeel van de uitvoeringsverordening Economic Board Utrecht (EBU). ▪ Start met realisatie van een <i>provincie dekkend routebureau</i> voor recreatieve routenetwerken. ▪ Realisatie van het grootste aaneengesloten <i>sloepennetwerk</i> in Nederland met een uitbreiding van 120 km.
Mobiliteit	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realisatie projecten van het programma <i>Beter Benutten</i>, waaronder P&R Breukelen. ▪ Overeenkomst tussen Rijk en regio over een tweede programma (Beter Benutten Vervolg), gericht op <i>gedragsbeïnvloeding</i> met een budget van € 76,6 miljoen. ▪ Succesvolle <i>innovatieve aanbesteding</i> knooppunt Hoevelaken, realisatieovereenkomsten voor knooppunt Driebergen/Zeist en Tidal Flow Rijnbrug Rhenen. Opening nieuwe verbinding Houten – A12. ▪ <i>Provinciale verantwoordelijkheid</i> per 01-01-2015 voor tram-, bus- en regiotaxivervoer door afschaffing BRU.

Programma	Hoogtepunten
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Project Uithoflijn</i> op koers, met contracten voor traminfrastructuur en materieel en de vaststelling van het voorlopig ontwerp van de nieuwe tramremise. ▪ Opening <i>Plofsluisbrug</i> voor een comfortabele snelfietsroute Houten – Utrecht-West.
Cultuur en samenleving	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Tien cultuurpacten</i> met de gemeenten Zeist, Soest, Veenendaal, Oudewater, Bunschoten, Renswoude, Stichtse Vecht, Utrechtse Heuvelrug, Vianen en Woerden. Elk pact versterkt de samenwerking tussen gemeente en provincie. ▪ Bijdrage van € 3.511.000 aan veertien <i>historische buitenplaatsen</i> en andere monumenten (Erfgoedparelfonds). Per project is de provinciale bijdrage gemiddeld 26% dankzij inzet van een ‘makelaar’ met oog voor een optimale financieringsmix. ▪ Publicatie cultuurhistorische atlas <i>Tastbare Tijd</i>. Onthulling landschapskunstwerk Fragmenten en Patronen bij de Grebbeberg, inclusief educatieve app. ▪ Voordracht door Rijk van <i>Nieuwe Hollandse Waterlinie</i> voor UNESCO-werelderfgoed status. ▪ Provinciale verantwoordelijkheid per 01-01-2015 voor het in stand houden van een provinciaal <i>netwerk van bibliotheken</i>.
Bestuur en middelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Begeleiding proces van <i>PS-verkiezingen</i> en collegevorming. Na verkiezingen leveren van een bijdrage aan de overdracht van oud naar nieuw college en het inwerken van Statenleden met (succesvolle) thematische inwerkavonden. ▪ Inzet op <i>interbestuurlijk toezicht</i> (IBT) op het terrein van Omgevingswet, inclusief voorlichting en pilotprojecten. ▪ Veel aandacht voor toezicht op huisvesting van <i>ex-asielzoekers met een verblijfsvergunning</i> (vergunninghouders). Aantal gemeenten haalt hun taakstelling niet. Realisatie huisvesting verbonden met o.a. aanpak kantorenleegstand en woonbeleid.

1.1 Context van de Najaarsrapportage

Provinciale staten leggen de beleidskaders en financiële kaders vast voor het college. Via de planning- en controlcyclus controleren de provinciale staten of het college de beleidsdoelstellingen binnen deze kaders realiseert. Het college stuurt en beheerst de realisatie van de beleidsdoelstellingen en de budgetten eveneens via de planning- en controlcyclus. Via deze cyclus legt zij ook verantwoording af aan provinciale staten.

Elke cyclus start met een planning. Voor de planning- en controlcyclus is dit de begroting. Hierna volgt de uitvoering van deze planning. Deze uitvoering kent twee tussentijdse meetpunten. Het eerste meetpunt is de Kadernota en de tweede is deze Najaarsrapportage. Op basis van deze meetpunten kan er bijsturing plaatsvinden. De planning- en controlcyclus sluit af met een evaluatie van en verantwoording over de realisatie van de planning in de vorm van de jaarrekening en het jaarverslag.

De Begroting 2016 wordt gelijktijdig met de Najaarsrapportage 2015 behandeld in provinciale staten. De Najaarsrapportage 2015 geeft de voortgang van het beleid en de financiën in 2015 weer. De Begroting 2016 richt zich op het beleid en de ramingen voor 2016 en verder. Alle financiële bijstellingen, die in deze Najaarsrapportage aan u worden gepresenteerd, zijn verwerkt in de cijfers van de Begroting 2016.

1.2 Leeswijzer financiële tabellen

De gegevens in de Najaarsrapportage hebben betrekking op de periode 1 januari tot en met 31 juli 2015. Per beleidsprogramma worden enkele hoogtepunten / beleidsaccenten beschreven (zie §1.4). Per programma wordt er ook een financiële prognose gegeven (hoofdstuk 4). Wijkt deze prognose af van de begrote lasten en baten dan leidt dit tot één of meerdere financiële bijstellingen. Aan de hand van de financiële bijstellingen wordt een prognose van het jaarrekeningresultaat gegeven. De bedragen in de financiële tabellen staan weergegeven in eenheden van € 1.000. Dit is gedaan om de leesbaarheid te vergroten. Een bedrag van € 25.000 staat dus als 25 vermeld.

1.4 Hoogtepunten / beleidsaccenten per programma in 2015

1. Ruimtelijke Ontwikkeling, wonen en binnenstedelijke ontwikkeling.

Ruimtelijke Ontwikkeling

Het Integraal Gebiedsontwikkelingsprogramma (IGP 2012-2019) heeft met de vaststelling van het 'Realisatieplan Verbreed Lekkanaal - bedrijvenpark 't Klooster' een belangrijke mijlpaal bereikt. Hierdoor is optimale inpassing van de Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW) in het bedrijvenpark mogelijk. Aldus wint het gebied aan ruimtelijke kwaliteit en komt de nominatie van de NHW als Unesco-Werelderfgoed niet in gevaar.

Veel beoogde projectresultaten van het Ruimtelijk Actieprogramma (RAP 2012-2015) zijn al in 2014 gerealiseerd. In 2015 zijn ook voor de overige projecten de resultaten tot stand gebracht: winnaars van de projectencompetitie 'Bouwen in en aan het Landschap' zijn bekend gemaakt, de EHS-wijzer is beschikbaar gekomen, en de Evaluatie van het experimenteergebied Eiland van Schalkwijk is afgerond. Hiernaast is in 2015 aandacht gegeven aan het onder de aandacht brengen van de diverse handreikingen en de toepassing hiervan.

Met IJsselstein, Lopik, Montfoort en Oudewater zijn ruimtelijke agenda's bestuurlijk ondertekend, inclusief enkele ontwikkelopgaven waarop in Zuidwest-Utrecht wordt samengewerkt. Ook met Renswoude en Woudenberg zijn agenda's ondertekend. Provinciale inpassingsplannen zijn in voorbereiding voor Geluidswal Veldhuizen, Landgoed Prattenburg en Schuttershoeflaan aansluiting A28. Op het vastgesteld bestemmingsplan Buitengebied Soest hadden wij de gemeente een reactieve aanwijzing gegeven in verband met strijdigheden met de PRS (o.a. nieuw agrarisch bouwperceel en mogelijkheid tot extra burgerwoningen). In de uitspraak van de Raad van State is onze inzet (inhoudelijk) geheel overeind gebleven.

Hart van de Heuvelrug/Vliegbasis Soesterberg

Op 30 april 2015 heeft u, evenals de gemeenteraden van Soest en Zeist, ingestemd met de nieuwe samenwerkingsovereenkomsten Hart van de Heuvelrug en Vliegbasis Soesterberg. Deze overeenkomsten bieden de basis voor verdere samenwerking, gericht op een succesvolle afronding van de gebiedsontwikkeling, waarbij door middel van groene projecten ecologische corridors zijn gecreëerd en de kosten daarvan grotendeels worden terugverdiend uit de rode projecten die bijdragen aan een goed woon-, werk- en leefmilieu in de gemeenten Soest en Zeist. In de nieuwe overeenkomsten, die op 5 juni 2015 door de drie partners zijn ondertekend, zijn voorts heldere afspraken gemaakt over de risicoverdeling.

Wonen en Binnenstedelijke Ontwikkeling

Wijk bij Duurstede is één van de gemeenten waarmee een samenwerkingsovereenkomst is afgesloten. De samenwerking richt zich op het verbeteren van de binnenstedelijke kwaliteit, onder andere het uitplaatsen van milieuhinderlijke bedrijven, het toevoegen van woningen en versterken van de kerngebieden 'De Heul' en 'De Horden'. Inmiddels is de verplaatsing van tankstation en garagebedrijf Van kerkhof naar de rand van Wijk bij Duurstede succesvol verlopen en is op de voormalige locatie aan de Zandweg plaats gemaakt voor woningbouw. Bij de samenwerking met Nieuwegein wordt het accent gelegd op de gebiedstransformatie "Rijnhuizen". De transformatie is gericht op het aanpakken van het omvangrijke leegstandsvraagstuk en het ontwikkelen van een hoogwaardig gemengd woon-werkgebied.

2. Landelijk gebied

Natuurontwikkeling

Het realiseren van nieuwe natuur op agrarische gronden is vaak een weerbarstige opgave. De afgelopen periode zijn hier mooie resultaten bereikt, zowel in bij AVP-gebiedscommissie West als bij Gebiedscommissie Vallei en Heuvelrug. In West is de Grote Sniep fase 1 afgerond: door een agrariër zelf uitgevoerde herinrichting die binnen een jaar al tot mooie natuurkwaliteiten leidt. Met als spin-off het door de agrariër oprichten van een Torenpaviljoen met theehuis, waardoor ook de recreatieve en economische kwaliteit van het gebied is verbeterd.

In de Gelderse Vallei is de basis gelegd voor het kunnen uitvoeren van de internationale Kaderrichtlijn Waterverplichtingen rondom de Modderbeek. 20 ha wordt hiervoor als natuur ingericht. Hiervoor was het nodig om over de gronden die de beek begeleiden te beschikken. Deze maakten echter deel uit van de huiskavels van agrarische bedrijven. Dit zijn de voor de agrariërs belangrijkste gronden. Toch is het gelukt om ze via een vrijwillige kavelruil en de nodige creativiteit te verwerven én de landbouwstructuur te versterken. De feitelijke herinrichting is gepland voor 2016.

KAMM-convenant

Begin dit jaar hebben de landgoederen Kombos, Anderstein, Maarsbergen en Huis te Maarn, de gemeente Utrechtse Heuvelrug, Waterschap Vallei en Veluwe en de provincie een convenant afgesloten. De hierin gemaakte

uitvoeringsafspraken dragen bij aan de natuur-, water-, recreatie en cultureel erfgoed doelen van de provincie voor een gebied van zo'n 1000 ha op de Utrechtse Heuvelrug.

3. Bodem, water en milieu

In januari en februari heeft het Ontwerp Bodem-, water- en Milieuplan 2016-2021 ter inzage gelegen. Er blijkt algemeen draagvlak voor het plan, een aantal zinvolle aanvullingen zullen wij verwerken. Besluitvorming door PS vindt plaats in december. Deze lange doorlooptijd wordt veroorzaakt door de verschillende inspraakperiodes, met name die bij het Rijk, voor de Kaderrichtlijn Water, die bij ons ook in het Bodem-, Water en Milieuplan door kan werken.

In maart is een Convenant Bodem en Ondergrond afgesloten met het Rijk, de provincies, gemeenten en waterschappen. Het convenant loopt van 2016 tot en met 2020 en is een opvolger van het voorgaande convenant bodem. Doel is de transitie naar duurzaam bodemgebruik en het afronden van de bodemsaneringslocaties die spoed hebben omdat ze risico's opleveren. In de voorbereiding tot afsluiting heeft de provincie ingezet op een grotere betrokkenheid van het bedrijfsleven en op een betere verdeling van de middelen. Wat betreft de rol van het bedrijfsleven heeft het Rijk in mei een apart bedrijvenconvenant afgesloten.

In het kader van het Deltaprogramma Zoetwater zijn afspraken over de gezamenlijke inzet, maatregelen en bijdragen uit het Deltafonds vastgelegd in bestuursakkoorden, met een groot aantal partijen. Ook in onze provincie leidt het Deltaprogramma Zoetwater tot maatregelen en onderzoeken met (co)financiering uit het Deltafonds, bijvoorbeeld voor de opschaling van de Kleinschalige wateraanvoer, het herstel hydrologische systeem Meeuwenkampje en verkenning door Platform Vallei en Eem naar droogteproblemen en hittestress in het stedelijk gebied.

4. Economische zaken en recreatie

Economische zaken

Het college van GS heeft recent besloten de uitvoeringsverordening Economic Board Utrecht aan te passen. Door de aanpassing kunnen behalve samenwerkingsverbanden ook individuele MKB bedrijven ondersteund worden. In totaal zijn er vier instrumenten voor MKB gelanceerd. Drie instrumenten vallen onder zogenaamde MKB innovatiestimuleringsregeling Topsectoren. De provincie draagt hier (via EBU) € 1 miljoen aan bij en het ministerie verdubbelt dit bedrag. In totaal is voor ondersteuning van innovatief MKB dus € 2 miljoen beschikbaar. Hiernaast is een bedrag van eveneens € 1 miljoen gereserveerd voor ondersteuning van MKB ondernemers die gebruik maken van een financieringsplatform zoals Symbid. Het betreft een revolverende opzet met een maximale bijdrage van 25% van de totale financieringsvraag in de vorm van een lening tot een maximum van € 100.000 met als voorwaarde dat de resterende middelen door private financiers worden ingebracht. Kracht van de samenwerking zit in het feit dat initiatiefnemers financiering tegen gunstige voorwaarden kunnen krijgen en financiers, via een door AFM gecontroleerd platform, kunnen investeren in goede Utrechtse proposities.

Recreatie

Uitvoeringspartner Recreatie Midden Nederland heeft het sloepennetwerk met 120 km uitgebreid van Utrecht West naar de Vechtstreek (inclusief de Loosdrechtse Plassen). Hierdoor hebben vaarrecreanten uit onze provincie de beschikking gekregen over het grootste aaneengesloten sloepennetwerk van Nederland.

In afstemming met de gemeenten Woudenberg en Utrechtse Heuvelrug hebben we met de grondeigenaar van Henschotermeer een samenwerkingsovereenkomst opgesteld voor de beoogde ontwikkeling van dit bovenregionale recreatieterrein. Dit is in lijn met de gemaakte afspraken van het Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug en Kromme Rijn om de pakketten van recreatieterreinen en routes duurzaam te willen borgen.

Ook voor de andere recreatieschappen zijn transitieacties verder uitgewerkt en in realisatie gebracht. Recreatie Midden Nederland heeft voor verbetering van zijn bedrijfsvoering een implementatieplan in uitvoering genomen.

Voor de recreatieve routenetwerken is dit jaar een kwartiermaker gestart voor de realisatie van een provincie dekkend routebureau. Het doel is dat dit routebureau, in nauwe afstemming met Recreatie Midden Nederland, beheer, onderhoud, ontwikkeling en informatievoorziening van wandel- en fietsroutenetwerken gaat uitvoeren.

5. Mobiliteit

Uitvoering Mobiliteitsplan

Nu het Mobiliteitsplan in juli 2014 is vastgesteld, ligt de focus dit jaar op het uitvoeren van dit plan. Tevens was dit het moment dat een aantal projecten vanuit het coalitieprogramma in een beslissende fase zijn gekomen. Dit is vooral te merken aan een aantal programma's die lopen en overeenkomsten die zijn afgesloten ter realisatie van projecten.

Programma Beter Benutten en Beter Benutten vervolg

In het eerste deel van het jaar is een aantal projecten vanuit het programma Beter Benutten gerealiseerd. Voorbeeld hiervan is de P&R Breukelen. Het programma zal in de loop van het jaar worden afgesloten waarna de aandacht vooral op de monitoring ligt. Vanwege het succes in de regionale samenwerking in Beter Benutten is gestart met het programma Beter Benutten vervolg. Dit programma richt zich meer op gedragsbeïnvloeding. In het voorjaar is een overeenkomst tussen regio en Rijk afgesloten voor een pakket aan maatregelen van € 76,6 miljoen.

Van studie naar uitvoering

Voor een aantal projecten zijn realisatieovereenkomsten afgesloten. Het betreft bijvoorbeeld: Knooppunt Driebergen/Zeist en de Tidal Flow op de Rijnbrug bij Rhenen. Voor de spoorkruising Maarsbergen is een intentieovereenkomst afgesloten waarbij meerwaarde voor de omgeving wordt gecreëerd door een langere tunnel te maken.

In samenwerking met het RWS is op een innovatieve manier het knooppunt Hoevelaken aanbesteed. Dit is een succesvol verlopen aanbesteding omdat bijna alle regionale wensen door de markt zijn ingevuld bovenop het programma van eisen.

Openbaar vervoer

Het contract voor de Regiotaxi is in juli definitief gegund. De concessie voor het streekvervoer en het stadsvervoer in Amersfoort is ook in juli gegund, hiervoor loopt nog een bezwaartermijn.

Realisatie

Op 17 april 2015 is de nieuwe verbinding tussen Houten en de A12 geopend. Dit is de N421 beter bekend onder de projectnaam SALTO. En op 9 juli is de Heemstedsebrug (ook wel Plofsluisbrug) geopend. Met de opening van deze fietsbrug ontstaat een comfortabele snelfietsroute van Houten via de Plofsluis in Nieuwegein naar Utrecht-West.

Integratie BRU

De provincie Utrecht is door de Wet Afschaffing Plusregio's per 1 januari 2015 verantwoordelijk geworden voor het mobiliteitsbeleid van het grootstedelijke gebied Utrecht, daarbij ook verantwoordelijk voor de uitvoering van het tramvervoer, het busvervoer en het regiotaxivervoer.

Alle contracten op het gebied van verkeer en vervoer zijn, met uitzondering van het regiotaxicontract voor Utrecht en Maarsssen, overgegaan van BRU naar de provincie. Hiermee is de continuïteit voor de reiziger in het grootstedelijk gebied gewaarborgd.

Voor de regiotaxi in Utrecht en Maarsssen zijn separate afspraken met de nog bestaande gemeenschappelijke regeling BRU gemaakt, waarbij de continuïteit van het vervoer voor de reizigers voorop staat.

De volgende stap is de daadwerkelijke invlechting van taken, verantwoordelijkheden en personeel van deze afdeling BRU in de provinciale organisatie. De instemmingsaanvraag over de invlechting van BRU is bij de ondernemingsraad ingediend. In deze aanvraag is het advies om alle uitvoerende OV-taken onder te brengen in een aparte afdeling OV uitgewerkt.

Uithoflijn en Nieuwe Tramremise

Nadat eind 2014 het contract voor realisatie van de traminfrastructuur van de Uithoflijn is gesloten, is in januari 2015 ook het contract voor het materieel definitief gegund. Beide contracten zijn afgesloten binnen het beschikbare budget voor de Uithoflijn. Daarmee ligt het project Uithoflijn op koers om medio 2018 de nieuwe tramlijn operationeel te hebben.

Het voorlopig ontwerp (VO) voor de bouw van de Nieuwe Tramremise (NTR) is vastgesteld waarmee de contracteringsfase in gang gezet kan worden.

De provincie bereidt de vervoerkundige koppeling van de nieuwe Uithoflijn op de bestaande SUNIJ-lijn (de sneltram naar Nieuwegein en IJsselstein) voor. Daarvoor wordt dit jaar toegewerkt naar het projectbesluit waarna de uitvoeringsfase gestart kan worden.

Daarnaast wordt gewerkt aan de implementatie van de Wet lokaal Spoor. De implementatie moet er toe leiden dat Gedeputeerde Staten haar eindverantwoordelijkheid, waaronder het verlenen van de beheervergunning voor het lokaalspoor, per 1 december 2015 kan invullen.

6. Cultuur en samenleving

Cultuurpacten

In 2015 zijn er 10 pacten getekend, met de gemeenten Zeist, Soest, Veenendaal, Oudewater, Bunschoten, Renswoude, Stichtse Vecht, Utrechtse Heuvelrug, Vianen en Woerden. Dit is aanvullend op de pacten met Utrecht en Amersfoort die in 2014 getekend zijn. De komende tijd zullen nog pacten getekend worden met 9 gemeenten. De pacten zijn bedoeld om cultuur en erfgoed blijvend op de lokale en provinciale agenda te houden, en de samenwerking tussen provincie en gemeenten te versterken. Daarnaast maakt het sluiten van cultuurpacten deel uit van een bredere dialoog die de provincie Utrecht organiseert als opmaat voor de nieuwe cultuurnota.

Fonds Erfgoedparels

Op 1 juli 2015 ontvingen 14 monumenteigenaren een beschikking waarin de provincie zijn bijdrage aan een aantal bijzondere restauratieprojecten bekend maakte: de historische buitenplaatsen Eyckenstein, Remmerstein, Beukenrode, De Boom, Valkenheining, Zuylestein, Broekhuizen, Rijn Noord, Walkartpark, Kasteel De Haar, en uit de overige monumenten categorieën de Cuneratoren, de Augustinuskerk, het Belgenmonument en de Sint Petrus Bandenkerk. De totale bijdrage uit het Fonds Erfgoedparels bedraagt maximaal € 3.511.000. De projecten zijn geselecteerd op basis van de Utrechtse Erfgoedmonitor en de beleidsmatige criteria uit de cultuurnota. Het gemiddelde percentage provinciale bijdrage bedraagt dit jaar 26%, wat mede te danken is aan de inzet van een 'makelaar' die met de eigenaren zoekt naar een optimale financieringsmix.

Tastbare Tijd

Op 5 februari verscheen de nieuwe cultuurhistorische atlas van de provincie Utrecht: *Tastbare Tijd 2.0*. Het boek beschrijft het ontstaan en de ontwikkeling van de provincie Utrecht in bestuurlijke en ruimtelijke zin, het ontstaan van steden en dorpen, het militaire erfgoed met onder andere overblijfselen uit het Romeinse Rijk, kastelen en buitenplaatsen en agrarisch erfgoed. Bij het maken van ruimtelijke plannen houden beleidsmakers steeds meer rekening met de aanwezige culturele schatten. Inwoners, bezoekers, bestuurders en bedrijven geven aan dat het een belangrijk aspect is van de aantrekkelijkheid van de provincie Utrecht. Alle elementen op de kaarten zijn mét hun achterliggende gegevens ook beschikbaar via de website www.provincie-utrecht.nl/chat.

UNESCO Werelderfgoed status Nieuwe Hollandse Waterlinie en Limes stap dichterbij

Eind mei werd bekend dat het Rijk de Nieuwe Hollandse Waterlinie in 2018 zal voordragen voor de UNESCO-werelderfgoedstatus, als uitbreiding van de Stelling van Amsterdam. De Romeinse Limes zal in 2020 worden voorgedragen. Een mooi succes voor de betreffende provincies die gezamenlijk de voorlopige nominatiedossiers hebben opgesteld die aan deze besluiten ten grondslag lagen.

Kunstwerk en app Grebbeberg

In februari is het landschapskunstwerk "Fragmenten en Patronen" bij de Grebbeberg in Rhenen officieel geopend. Tegelijkertijd werd de applicatie "Slag om de Grebbeberg" gelanceerd. Bij de reconstructie van de N225 is voorafgaand aan de aanleg van het fietspad archeologisch onderzoek verricht naar sporen uit de Tweede Wereldoorlog. De gevonden voorwerpen geven, in samenhang met de bestaande kennis, een goed beeld hoe de strijd op de Grebbeberg in de meidagen van 1940 is verlopen. Het kunstwerk en de bijbehorende app houden het verhaal van de slag levend voor toekomstige generaties.

Bibliotheken

Per 1 januari 2015 is de nieuwe bibliotheekwet in werking getreden, waarbij de provincie verantwoordelijk is voor het in stand houden van een provinciaal netwerk van bibliotheken. Aan deze rol hebben we invulling gegeven door met bibliotheekdirecteuren, wethouders en ambtenaren in gesprek te gaan over dat netwerk en de bibliotheek van de 21e eeuw.

8. Bestuur en middelen

Collegevorming

In de aanloop naar de verkiezingen en collegevorming, zijn voorbereidingen getroffen om de overdracht zo goed mogelijk te laten verlopen. Ten behoeve van de campagne en de coalitievormende gesprekken zijn drie documenten opgesteld: het Overdrachtsdocument, de Terugblik Strategische agenda en een overzicht van de belangrijkste trends voor de komende periode. Deze documenten zijn besproken in de Staten en met name het Overdrachtsdocument is een van de belangrijkste informatiebronnen voor de coalitiebesprekingen gebleken.

Tegelijkertijd is de feitelijke ondersteuning van de coalitiebesprekingen georganiseerd. De programmatische ondersteuning bestond enerzijds uit het beschikbaar stellen van twee medewerkers en een communicatieadviseur die direct onder verantwoordelijkheid van de (in)formateurs vielen. Anderzijds is een onderliggende ambtelijke informatiestructuur opgezet, die zorgde voor een adequate inhoudelijke en logistieke ondersteuning. Aansluitend is

zorggedragen voor daadwerkelijke overdracht van het oude naar het nieuwe College van GS en is bijgedragen aan het inwerken van Statenleden d.m.v. thematische informatieavonden.

Interbestuurlijk toezicht

Na het overgangsjaar 2014 voor het interbestuurlijk toezicht (IBT) is in de eerste helft van dit lopende jaar het IBT met name op het terrein Omgevingsrecht goed ingezet. Er is veel voorlichting gegeven aan de gemeenten over dit IBT-onderdeel; beoordelingen zijn uitgevoerd aan de hand van een geïmplementeerd beoordelingsmodel dat nu Randstad breed wordt gebruikt. Met een aantal gemeenten is een pilot IBT uitgevoerd om de werking van de nieuwe toezichtverhouding in de praktijk te toetsen. Veel bestuurlijke en politieke aandacht is er voor de provinciale toezichttaak op de huisvesting vergunninghouders (ex-asielzoekers met een verblijfsvergunning). Door de aanhoudende toestroom van vluchtelingen is de druk op de gemeenten om huisvesting te regelen voor vergunninghouders in de eerste helft van het jaar flink toegenomen. Steeds meer gemeenten halen hierbij hun taakstelling niet. Er wordt een aanpak ontwikkeld waarbij een juiste balans wordt gezocht tussen de inzet van IBT enerzijds en ontwikkelingen op het vlak van kantoorinnovatie en woonbeleid anderzijds.

Financieel toezicht

Voor het jaar 2015 is de gemeente Amersfoort onder het preventief toezicht geplaatst om financiële redenen. Zowel op ambtelijk als directie en bestuurlijk niveau is intensief overleg geweest met de gemeente over een herstel begroting 2015-2018 welke gericht is op een structurele verbetering van de financiële situatie van de gemeente. Uiteindelijk heeft de gemeente een herstelbegroting vastgesteld, die de goedkeuring heeft verkregen van de financieel toezichthouder. Tevens is besloten om de preventieve status op de gemeente tussentijds te beëindigen. De gemeenschappelijke regeling Vinkeveense Plassen is ook voor 2015 onder het preventief toezicht gesteld om financiële redenen. Hierbij speelt een liquidatietraject en zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau is afstemming hierover geweest.

1.5 Duurzaamheid

Bedrijfsvoering

In Utrecht zijn inmiddels 12 gemeenten *FairTrade*. Verder moeten er 8 actieve werkgroepen zijn in de provincie. Er zijn er nu 7. De provinciale werkgroep heeft zich ingespannen om de laatste gemeente binnen te halen. Dan is de provincie de eerste fairtrade provincie van Nederland. Op 22 juni heeft PS een motie aangenomen om voor het huis van de provincie *energielabel C* te realiseren (nu D) en om te inventariseren wat nodig is voor label B. Op 2 juni was de Kick-off/start van het programma *Circulair inkopen Utrecht* (CIU). Dit is een initiatief van de provincie Utrecht samen met de gemeenten Utrecht, Amersfoort en Woerden, EBU, MVO Nederland en Pian0o. Doel is om circulaire economie binnen onze regio een impuls te geven. De provincie is penvoerder voor de overeenkomst. Verwacht wordt dat de provincie in 2015 vier of meer projecten circulair zal aanbesteden. Momenteel loopt de aanbesteding ICT-hardware.

Netwerken

Voor de *Staat van Utrecht* zijn gesprekken gevoerd met alle stakeholders die betrokken zijn bij de realisatie van de editie in 2014. Doel is om zorg te dragen voor een goede borging van de Staat van Utrecht als monitoringsinstrument van de regio. Het advies komt eind september. Voor het *netwerk Utrecht2040* heeft de NMU een business model opgesteld om te groeien naar een zelfvoorzienend netwerk. Het Rijksprogramma *Duurzaam Door* voor de provincie Utrecht is bijna volledig in uitvoering. Het programma is bedoeld om lokale duurzaamheidsinitiatieven te ondersteunen.

1.6 Samenvatting financiële bijstellingen en prognose jaarrekeningresultaat

Financiële bijstellingen

In de Kadernota 2015 is een positief begrotingssaldo (voor verwerking van het Coalitieakkoord) van € 2,858 mln. gepresenteerd. Deze wordt geheel ingezet voor de dekking van het Coalitieakkoord. Inmiddels is de meicirculaire voor het Provinciefonds bekend. Deze levert een tegenvaller op van € 2,658 mln. Verder is in deze Najaarsrapportage de raming voor treasury met € 0,900 mln. verhoogd vanwege het toepassen van rekenrente op investering bij voormalig BRU. Hier was nog geen rekening mee gehouden. En er is een BTW voordeel vanwege de BOR-projecten van € 0,167 mln. Tot slot is er op de programma's (zonder coalitieakkoord) per saldo een meevaller van € 1,560 mln., voornamelijk vanwege de vrijval van € 1,500 mln. bij Jeugdzorg. Door de verwerking van het

Coalitieakkoord in deze Najaarsrapportage 2015 ad € 2,230 mln. is het effect per saldo € 0,670 mln. negatief op de programma's. De resterende beschikbare dekking voor het Coalitieakkoord ad € 0,628 mln. wordt toegevoegd aan de Algemene reserve.

Het bovenstaande betekent voor het begrotingssaldo per saldo een bijstelling naar nihil (€ 0,031 mln. negatief).

Prognose jaarrekeningresultaat 2015

Om een zo goed mogelijke prognose te geven van het jaarrekeningresultaat moet naast het geprognosticeerde begrotingssaldo rekening worden gehouden met de niet ingezette ruimte van de stelposten en het saldo van de kostenplaatsen. Vanwege de omvang van de huidige workload in combinatie met de daaraan gekoppelde inzet van medewerkers verwachten wij dat het saldo kostenplaatsen nihil zal zijn.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	
	2015
Begrotingssaldo stand Najaarsrapportage 2015	-31
Niet ingezette ruimte stelposten	400
Saldo kostenplaatsen	0
Prognose jaarrekeningresultaat	369

Het geprognosticeerde jaarrekeningresultaat 2015 bedraagt € 0,369 mln. positief. In het coalitie akkoord is afgesproken een eventueel positief jaarrekeningresultaat voor 1/3 deel te storten in de reserve Nieuwe Hollandse Waterlinie, 1/3 deel te storten in de reserve Grote Wegen Werken en 1/3 deel te storten in de Algemene reserve.

Overboekingen naar 2016

Via de projectenreserve kan niet besteed budget worden overgeboekt naar toekomstige jaren. Er wordt voorgesteld om via de reserve projecten € 10,259 mln. over te boeken naar 2016. Een overzicht van de overboekingen wordt in § 2.5 gegeven.

Bestemmingsreserves

De onttrekkingen en stortingen bij de bestemmingsreserves zijn geactualiseerd. De grootste aanpassingen zijn:

- Reserve Wonen en Binnenstedelijke ontwikkeling
Door langlopende gebiedsprocessen wijzigt het kasritme. Daarnaast is vanwege alternatieve financieringsconstructies zoals garantstellingen een deel van het budget gereserveerd voor risicodekking, dit valt geleidelijk vrij en kan weer worden her besteed in 2016.
- Reserve grote wegen werken
Bij een vijftigtal projecten is het kasritme aangepast naar de laatste verwachtingen. Hierbij is ook rekening gehouden met de realisatie in 2014 en nieuwe inzichten op het gebied van de doorlooptijd en investeringen in 2015. De raming van de lasten wordt hierdoor met € 2,5 miljoen verlaagd en de baten met € 26.000,00. Per saldo wordt er € 2,474 miljoen minder aan de reserve GWW onttrokken.
- Reserve Verder
De raming van 2015 van de uitvoering van de projecten die mede door gemeenten worden uitgevoerd, ad € 6 miljoen is te optimistisch geweest. Hoewel de projecten merendeels wel van start zijn gegaan, duurt de uitvoering langer dan verwacht. Naar verwachting is ons aandeel over 2015 € 4 miljoen. Door de lagere uitgaven wordt er ook minder aan de reserve VERDER onttrokken
- Bereikbaarheidsoffensief Utrecht(BOR):
Aanpassing van de kasritmes naar de laatste verwachtingen bij de projecten N237 OV Utrecht-Amersfoort, N201 Omleiding Uithoorn en N412 Universiteitsweg de Bilt. Hierbij is ook rekening gehouden met de realisatie in 2014 en de nieuwe inzichten op het gebied van de doorlooptijd in 2015. Per saldo wordt er € 1,965 miljoen minder aan de reserve GWW onttrokken

Overige bijstellingen op de programma's

Tot slot zijn er de overige bijstellingen op de programma's. Deze aanpassingen zijn budgettair neutraal en leggen geen beslag op de algemene middelen. De grootste aanpassingen zijn:

- Kasritme aanpassingen Hart van de Heuvelrug projecten incl. Vliegbasis
Het kasritme van diverse Hart van Heuvelrug projecten en van de Vliegbasis is aangepast ad € 13,649 mln. Door vertragingen in procedures zoals bij aanschaf gronden en vertragingen in de uitvoering zal een deel van de uitvoering doorschuiven naar volgend jaar. Hierdoor wordt de verevening en dus de batenkant ook verlaagd in 2015.

- Brede doeluitkering (BDU)
Van de geraamde uitgaven ad € 58,254 miljoen wordt naar verwachting € 56,254 uitgegeven. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de kasritmewijzigingen van de Beter Benutten projecten die uitgevoerd worden door de gemeenten. Uitvoering van deze projecten is volop aan de gang, echter de afrekening zal merendeels in 2016 plaatsvinden. Het gevolg van deze kasritmewijziging is al in de begroting van 2016 verwerkt
- Regionaal verkeersmanagement:
Kasritmewijziging door de vertraging in de oplevering van het project. Oplevering zou eind 2014 plaatsvinden, maar dit is met drie maanden vertraagd. Hierdoor zijn een aantal uitgaven doorgeschoven naar 2015. Hogere uitgaven betekenen ook hogere inkomsten, omdat de uitgaven in rekening worden gebracht bij de deelnemende partners.
- Uitvoeringsprogramma pakketstudies:
In het kader van het uitvoeringsprogramma bij de pakketstudies VERDER is de provincie trekker of financierder van een aantal projecten. De verwachting is dat we € 1,7 miljoen minder uitgeven dan geraamd, voornamelijk door de lagere declaratie van de Gemeente Amersfoort voor het project 'Capaciteitsverbetering Westelijke Ontsluiting Amersfoort'. Omdat de uitgaven in rekening worden gebracht bij de deelnemende partners, vallen de ontvangsten ook lager uit.
- Regionaal Uitvoeringsprogramma Verkeer en vervoer BRU (RUVV):
Het RUVV omvat de uitgaven op de deelproducten BRU-Wegen en verkeer en BRU-Infrastructurele maatregelen OV. Deze uitgaven omvatten de periode t/m 2020. Bij de actualisatie 2015 van het RUVV zijn doorgeschoven subsidies uit 2014 en enkele andere subsidies opgenomen waar geormerkte externe middelen voor zijn ontvangen. De extra middelen zijn beschikbaar uit de oude BDU-middelen van BRU.

2 Financieel perspectief 2015

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt eerst de ontwikkeling van de algemene reserves gepresenteerd. Vervolgens wordt bij het herzien financieel perspectief het bijgesteld begrotingssaldo voor 2015 gegeven. Tot slot komen de overboekingen en het financieel overzicht 2015 aan bod.

2.2 Algemene Reserves

Bedragen x € 1.000

Algemene / Saldi reserve	2015
Stand Kadernota 2015	19.938
Mutaties vanwege kasritme aanpassingen Coalitieakkoord 2015-2019	628
Stand Najaarsrapportage 2015	20.566

Bij de kadernota 2015 wordt de stand van €19,938 mln. gepresenteerd. Dit is inclusief het jaarrekeningresultaat 2014 van € 5,992 mln. In het coalitieakkoord is afgesproken om het jaarrekeningresultaat 2014 aan te wenden als dekking van de intensiveringen. Het bedrag wat niet wordt aangewend in 2015, blijft in de Algemene reserve. Niet alle bedragen die in het coalitieakkoord waren gereserveerd voor 2015 worden ook daadwerkelijk aangewend (zie ook paragraaf 3.1). Hierdoor wordt een bedrag van € 0,628 mln. vanuit de structurele dekkingsmiddelen niet aangewend, dit bedrag wordt in de Algemene reserve gestort voor de dekking van het coalitieakkoord in de toekomstige jaren.

Vanuit de Algemene reserve wordt een deel van het coalitieakkoord gefinancierd. Daarbij is afgesproken dat de Algemene reserve te allen tijden tenminste € 10,0 mln. zal bedragen.

Bedragen x € 1.000

Reserve Weerstandsvermogen	2015
Stand Kadernota 2015	31.916
Mutaties:	0
Stand Najaarsrapportage 2015	31.916

Er zijn geen mutaties bij de reserve Weerstandsvermogen. De reserve Weerstandsvermogen is op voldoende niveau en overtreft op dit moment het benodigde weerstandsvermogen.

2.4 Herzien financieel perspectief 2015

In deze paragraaf wordt een herzien financieel perspectief 2015 gepresenteerd na verwerking van de bijstellingen van de algemene dekkingsmiddelen en de programma's zoals opgenomen in de hoofdstukken 3 en 4.

Bedragen x € 1.000

Begrotingssaldo	2015
Stand Kadernota 2015 zonder coalitieakkoord	2.858
Mutaties Algemene dekkingsmiddelen (H.3)	-2.219
Saldo na mutaties algemene dekkingsmiddelen	639
Bijstellingen bestaand beleid programma's (H.4)	-670
Stand Najaarsrapportage 2015	-31

Na verwerking van de bijstellingen van de algemene dekkingsmiddelen en het bestaande beleid op de programma's bedraagt het begrotingssaldo € 0,031 mln. negatief. De wijziging van het begrotingssaldo is een gevolg van een lagere uitkering uit het Provinciefonds, reservering voor de uitvoering van het Coalitieakkoord, positieve bijstelling van het resultaat treasury en per saldo negatieve bijstellingen op de programma's.

2.5 Overboekingen

In de onderstaande tabel treft u een overzicht aan van de overboekingen. Een toelichting per overboeking is te vinden bij het aangegeven programma in hoofdstuk 4 of in bijlage 2 Technische Begrotingswijzigingen.

Bedragen x € 1.000

Programma	Overboekingen	2015
	Reserve projecten	
2.	Ganzenakkoord	90
2.	Zonnepanelen op asbestdaken	189
4.	CP Economisch beleidsplan	400
5.	Stationsgebied Driebergen-Zeist	6.400
5.	Versnelde aanpak Hoevelaken, Eemnes en Rijnsweerd	2.680
8.	PRESTO	500
	Totaal overboekingen via reserve projecten	10.259

2.5 Financieel overzicht 2015

In het onderstaande overzicht treft u de opbouw van het bijgestelde begrotingssaldo 2015 aan.

Bedragen x € 1.000

	2015
A. Saldi programma's incl. reserves	156.341
B. Stelposten	
Onvoorzien	400
Loon- en prijscompensatie	0
Totaal stelposten (B)	400
C. Beschikbare dekkingsmiddelen/baten	
Opcenten Motorrijtuigenbelasting	114.200
Uitkering provinciefonds	37.946
Saldo treasury	4.097
Dividenden	100
Overige algemene inkomsten	367
Totaal baten (C)	156.710
D. Saldo begroting (C-A-B)	-31

3 Bijstellingen algemene dekkingsmiddelen en stelposten

In dit hoofdstuk worden de bijstellingen in de algemene dekkingsmiddelen (inkomsten) en de stand van de algemene stelposten gepresenteerd voor 2015. Allereerst wordt een samenvatting gegeven van de financiële effecten uit het Coalitie akkoord 2015-2019 die zijn opgenomen in de Najaarsrapportage. Voor de effecten op de algemene dekkingsmiddelen en stelposten voor 2016 en verder wordt verwezen naar de Begroting 2016.

3.1 Coalitieakkoord 2015-2019 In Verbinding!

In de kadernota 2015 is de financiële presentatie van het Coalitieakkoord 2015-2019 In Verbinding! opgenomen. Via deze Najaarsrapportage wordt het coalitieakkoord verwerkt in de Begroting 2015. Op onderdelen wordt voorgesteld om het kasritme van de bedragen aan te passen. Zie voor de toelichting op deze kasritme wijzigingen de teksten in Hoofdstuk 4. De resterende onderwerpen en bedragen uit het Coalitieakkoord worden in de begroting 2016 verwerkt. In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de onderwerpen uit het Coalitieakkoord en aangepaste bedragen in 2015.

Bedragen x € 1.000

Onderwerp Coalitieakkoord 2015-2019	Bedrag in Coalitieakkoord jaarschijf 2015	Aangepast bedrag in NJR 2015
Intensiveringen:		
Herijking PRS en opstellen Omgevingsvisie	500	30
Kantorenaanpak – inpassingsplannen	0	150
Transitiebudget recreatieschappen	300	0
Limessamenwerking	500	0
Nieuwe Hollandse Waterlinie: Ontwikkelbudget	4.000	4.000
Utrecht verhaalt, vliegbasis, ondernemerschap	1.500	0
Vernieuwingsimpuls dualisering	50	50
Totaal Intensiveringen	6.850	4.230
Dekking:		
Structurele dekkingsmiddelen	2.858 ¹	2.858
Jaarrekening resultaat 2014	6.000	0
Financiering deel NHW uit IGP	2.000	2.000
Storting in Algemene reserve	-4.008	-628
Totaal Dekking	6.850	4.230

Voor de dekking van het coalitieakkoord in het huidig jaar is dus een bedrag van €4,230 mln. nodig. Het jaarrekening resultaat 2014 is conform het besluit bij de jaarrekening al toegevoegd aan de Algemene reserve. Door de Financiering deel NHW uit IGP van € 2,0 mln. is er vanuit de Structurele dekkingsmiddelen (Saldo begroting) een dekking noodzakelijk van € 2,230 mln. Het restant van € 0,628 mln. wordt in de Algemene reserve gestort voor de dekking van het Coalitieakkoord in de toekomstige jaren.

Bedragen x € 1.000

Dekking structurele dekkingsmiddelen (saldo begroting) Coalitieakkoord 2015-2019	2015
Stand Kadernota 2015	2.858
Onderwerpen Coalitieakkoord jaarschijf 2015	-2.230
Storting in Algemene reserve	-628
Stand Najaarsrapportage 2015	0

¹ In het coalitieakkoord was uitgegaan van een bedrag €3.274.000 aan structurele dekkingsmiddelen. Bij het opstellen van de Kadernota 2015 bleek dit bedrag in 2015 lager uit te vallen. In de Kadernota 2015 is daarom opgenomen om het verschil €416.000 in 2015 uit de algemene reserve te onttrekken, de toevoeging aan de reserve Algemene middelen is daardoor verlaagt van €4.424.000 naar € 4.008.000.

3.2 Bijstellingen algemene dekkingsmiddelen (begrotingspositie)

Opcenten Motorrijtuigenbelasting

<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Opcenten Motorrijtuigenbelasting (MRB)	2015
Stand Kadernota 2015	114.200
Actualisatie	geen
Stand Najaarsrapportage 2015	114.200

Van de Belastingdienst hebben wij overzichten ontvangen van de opcenten MRB tot en met juni 2015. Uit deze overzichten blijkt een stabilisatie van de opbrengsten. Wij hebben daarom de raming verder niet gewijzigd.

Uitkering Provinciefonds

<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Uitkering Provinciefonds	2015
Stand Kadernota 2015	40.604
Meicirculaire	-2.658
Stand Najaarsrapportage 2015	37.946

Het ministerie van Binnenlandse Zaken informeert ons over de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het Provinciefonds, door middel van zogenaamde circulaire. Bij de meicirculaire 2015 is de Uitkering van het Provinciefonds gekort met € 2.658.000. Er zijn een drietal oorzaken aan te wijzen voor de negatieve bijstellingen:

1. Herziening maatstaf belastingcapaciteit (negatief effect);
2. Hogere uitname jeugdzorg dan zelf geraamd (negatief effect); en
3. Aanpassing uitkeringsfactor, eenheden en bedragen per eenheid (positief effect).

Zie voor een uitgebreide toelichting de statenbrief Effecten meicirculaire provinciefonds 2015 d.d. 16-6-2015.

Resultaat Treasury

<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Treasury	2015
Stand Kadernota 2015	3.197
Actualisatie i.v.m. rekenrente oud BRU	900
Stand Najaarsrapportage 2015	4.097

Het treasuryresultaat wordt verhoogd vanwege het toepassen van rekenrente op investeringen bij oud BRU. Conform de bestaande afspraken worden investering geactiveerd en worden de kapitaallasten (afschrijvingen en rente) ten laste gebracht van de BDU. Het treasuryresultaat zal hierdoor met minimaal € 900.000 toenemen.

Dividend

<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Dividenden	2015
Stand Kadernota 2015	100
Mutaties	0
Stand Najaarsrapportage 2015	100

De verwachte dividenden zijn niet aangepast.

Overige algemene inkomsten

<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Overige algemene inkomsten	2015
Stand Kadernota 2015	200
Bijstelling: BTW BOR-projecten	167
Stand Najaarsrapportage 2015	367

Bij de BOR-projecten mogen we de BTW die ons in rekening is gebracht door de leveranciers ten laste brengen van het BOR-fonds. Voor 2016 levert dit naar verwachting € 167.000 op.

3.3 Stelposten

De volgende algemene stelposten zijn opgenomen in de Begroting 2015:

1. Stelpost onvoorzien
2. Stelpost loon- en prijscompensatie

<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Stelpost onvoorzien	2015
Stand Kadernota 2015	400
Mutaties	geen
Stand Najaarsrapportage 2015	400

Na de Kadernota 2015 zijn er geen mutaties geweest in de stelpost onvoorzien.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Stelpost loon- en prijscompensatie	2015
Stand Kadernota 2015	0
Mutaties	geen
Stand Najaarsrapportage 2015	0

De stelpost Loon- en prijscompensatie is bij de Kadernota 2015 geheel aangewend.

3.4 Effect bijstellingen op het begrotingsaldo

<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Bijstellingen Algemene middelen en Stelposten	2015
Bijstellingen	
Inzet dekking Coalitie akkoord 2015-2019	-628
Uitkering Provinciefonds	-2.658
Resultaat Treasury	900
Overige algemene inkomsten	167
Totaal bijstellingen begrotingssaldo Najaarsrapportage 2015	-2.219

De bijstellingen op de algemene middelen leiden per saldo tot een tegenvaller van € 1.519.000, daarnaast is € 628.000 gereserveerd voor het uitvoeren van het Coalitieakkoord. Totale bijstelling dus € 2.219.000. Zie voor het totale effect van de Najaarsrapportage 2015 Hoofdstuk 2.

4. Programmaverantwoording

In dit hoofdstuk wordt de financiële voortgang gepresenteerd. Per programma worden de baten en lasten tot en met 31 juli 2015 gepresenteerd. Tevens wordt op basis van de huidige inzichten een zo goed mogelijke prognose gegeven voor de rest van 2015. Als de prognose afwijkt van de begrote baten en lasten leidt dit tot één of meerdere financiële bijstellingen, waarbij politiek relevante bijstellingen worden toegelicht.

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouders
1	Ruimtelijke ontwikkeling	Mw. mr. J. Verbeek-Nijhof Dhr. drs. ing. P. van den Berg Dhr. drs. R.W. Krol

Tabel 1: Totalen van de baten en lasten van dit programma			Bedragen x € 1.000	
	Begroot 2015 t/m laatste wijziging	Realisatie per 31-07-2015	Prognose 31-12-2015	Verschil prognose en begroot
Lasten	67.005	19.953	51.318	-15.687
Baten	44.047	1.688	30.398	-13.649
Saldo van dit programma	22.958	18.265	20.920	-2.038
Stortingen in reserves	2.955		2.834	-121
Onttrekkingen aan reserves	16.027		15.997	-30
Saldo storting/onttrekking	-13.072	0	-13.163	-91
Beslag op de algemene middelen	9.886	18.265	7.757	-2.129

Financiële bijstellingen

Coalitieakkoord 2015-2019: Herijking PRS en opstellen Omgevingsvisie

In het coalitieakkoord 2015-2019 is voor de herijking Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en opstellen omgevingsvisie incidenteel € 500.000 beschikbaar gesteld. Via dit voorstel wordt een deel van dit budget (€ 30.000) in 2015 aan programma 1 Ruimtelijke ontwikkeling toegevoegd. Het resterende bedrag wordt de komende jaren ingezet en verwerkt in de Begroting 2016.

Coalitieakkoord 2015-2019: Financiering deel NHW uit IGP

In het coalitieakkoord 2015-2019 wordt een deel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie gefinancierd uit RAP. Conform het coalitieakkoord wordt voorgesteld om hiervoor in 2015 éénmalig € 2.000.000 te onttrekken aan de reserve IGP/RAP.

Effect van de technische mutaties

De technische bijstellingen op het programma, worden elders in de Najaarsrapportage toegelicht. Voor een overzicht van de opbouw van het totale bijgestelde bedrag, wordt verwezen naar de begrotingswijziging ten behoeve van deze technische mutaties.

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouder
2	Landelijk gebied	Dhr. drs. R.W. Krol

Tabel 1: Totalen van de baten en lasten van dit programma			Bedragen x € 1.000	
	Begroot 2015 t/m laatste wijziging	Realisatie per 31-07-2015	Prognose 31-12-2015	Verschil prognose en begroot
Lasten	77.306	68.968	76.769	-537
Baten	24.866	1.027	24.966	100
Saldo van dit programma	52.440	67.941	51.803	-637
Stortingen in reserves	10.166		10.437	271
Onttrekkingen aan reserves	35.675		35.667	-8
Saldo storting/onttrekking	-25.509	0	-25.230	279
Beslag op de algemene middelen	26.931	67.941	26.573	-358

Financiële bijstellingen

Incidentele vrijval ecologische monitoring

In 2015 is er voor Ecologische monitoring € 406.000 begroot. Voorgesteld wordt om éénmalig van dit budget € 50.000 vrij te laten vallen ten gunste van de beheerplannen Natura 2000. De éénmalige vrijval is mogelijk omdat we nog niet toekomen aan een opdracht aan terreinbeheerders voor monitoring van gebieden waarvoor ze geen bijdrage via de RVO krijgen in het kader van de SNL. Zie ook de tegenvaller van € 50.000 bij de beheerplannen Natura 2000.

Beheerplannen Natura 2000

Op 11 juni is door de ministeries Infrastructuur en Milieu en Economische Zaken de Programmatische aanpak stikstof vastgesteld en per 1 juli in werking getreden. Nu dit per 1 juli bekend is kunnen de beheerplannen Natura 2000 worden geactualiseerd, opgesteld en verder worden afgerond. Dit zijn de beheerplannen voor Botshol, Binnenveld en Kolland en Overlangbroek. Opdrachten worden verstrekt voor het opstellen daarvan, inclusief aparte opdrachten voor het opstellen van de noodzakelijke handavingsplannen per beheerplan. Het huidige budget van € 49.000 (incidenteel) is hiervoor niet voldoende. Voor de afronding van deze plannen in 2015 is € 95.000 extra nodig. Voorgesteld wordt om € 45.000 bij te dragen vanuit Leefkwaliteit stedelijk gebied (Zie programma 3). Voorstel is om het resterende benodigde bedrag van € 50.000 als tegenvaller op te voeren en te dekken uit het voordeel vrijval ecologische monitoring.

Ganzenakkoord

Voor uitvoering van het Ganzenakkoord (2014-2017) is jaarlijks geld beschikbaar gesteld voor het vullen van de gereedheidskist met als doel de zomerpopulatie ganzen te reduceren. Door het laat beschikbaar komen van de gereedheidskist met maatregelen is de start vertraagd en sluiten de begrote bedragen (aflopend van 2014 naar 2017) niet meer aan bij het kasritme van de uitgaven. De verwachting is dat € 90.000 van het budget van 2015 pas in 2016 uitgegeven wordt. Voorgesteld wordt om dit onderwerp toe te voegen aan de projectenreserve en € 90.000 over te hevelen naar 2016 via de projectenreserve.

Zonnepanelen op asbestdaken

Voor de regeling "Asbest eraf, zonnepanelen erop" is in 2015 € 389.000 beschikbaar. Deze regeling is verlengd van september 2015 naar september 2016 omdat het beschikbare geld vanuit het Rijk voor september 2015 nog niet volledig is ingezet voor deze regeling. Om een deel van het budget beschikbaar te houden voor de duur van de looptijd van de regeling, wordt voorgesteld om dit onderwerp toe te voegen aan de projectenreserve en € 189.000 over te hevelen naar 2016 via de projectenreserve.

Effect van de technische mutaties

De technische bijstellingen op het programma, worden elders in de Najaarsrapportage toegelicht. Voor een overzicht van de opbouw van het totale bijgestelde bedrag, wordt verwezen naar de begrotingswijziging ten behoeve van deze technische mutaties.

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouders
3	Bodem, Water en Milieu	Mw. mr. J. Verbeek-Nijhof Mw. A.M.A. Pennarts-Pouw

Tabel 1: Totalen van de baten en lasten van dit programma			Bedragen x € 1.000	
	Begroot 2015 t/m laatste wijziging	Realisatie per 31-07-2015	Prognose 31-12-2015	Verschil prognose en begroot
Lasten	21.336	18.067	23.054	1.718
Baten	1.847	385	4.125	2.278
Saldo van dit programma	19.489	17.682	18.929	-560
Stortingen in reserves	1.524		2.124	600
Onttrekkingen aan reserves	5.695		6.510	815
Saldo storting/onttrekking	-4.171	0	-4.386	-215
Beslag op de algemene middelen	15.318	17.682	14.543	-775

Financiële bijstellingen

ISV Bodemsanering

2015 is het laatste jaar van ISV bodemsanering. De gemeenten ontvangen dit jaar € 850.000 aan subsidie voor bodemsaneringen conform de uitvoeringsverordening subsidie bodemsanering provincie Utrecht. Deze uitgaven voor 2015 waren nog niet begroot en worden alsnog onttrokken uit de equalisatiereserve ISV/Bodemsanering.

Programma Convenant bodem en ondergrond (Bodemsanering)

Het Rijk heeft via de decentralisatie uitkering voor het met 1 jaar verlengde convenant bodem (2010-2015) voor 2015 € 2.259.000 beschikbaar gesteld en voor het nieuwe convenant bodem en ondergrond (2016-2020) jaarlijks € 2.141.000. Volgens huidige planning wordt er in 2015 minder uitgegeven dan de uitkering van het rijk, dit bedrag ad € 600.000 wordt in de equalisatiereserve bodemsanering gestort. Dit was nog niet begroot. Zoals gebruikelijk wordt uit de meerjarige uitkering de toegerekende personeelslasten ad. € 420.000 gedekt.

Leefkwaliteit stedelijk gebied: beheerplannen Natura 2000

Vanuit de doelstelling leefkwaliteit stedelijk gebied wordt er € 45.000 beschikbaar gesteld voor Natura 2000 op Programma 2 Landelijk Gebied. Met deze bijdrage kunnen de beheerplannen Natura 2000 voor Botshol, Binnenveld en Kolland en Overlangbroek worden geactualiseerd, opgesteld en verder afgerond. Dit leidt tot een budgetverschuiving van productgroep 0302 Leefkwaliteit stedelijk gebied naar productgroep 0201 Kwaliteitsverbetering natuur en landschap. Zie ook Beheerplannen Natura 2000 bij programma 2.

Balans afwikkelingsverschillen

Betreft incidentele voordelige balans afwikkelingsverschillen ad € 281.000 op het gebied van duurzaamheid en energie. Dit betreffen voordelen door niet uitbetaalde reserveringen van subsidies uit voorgaande jaren en afrekeningen van diverse subsidieregelingen.

Effect van de technische mutaties

De technische bijstellingen op het programma, worden elders in de Najaarsrapportage toegelicht. Voor een overzicht van de opbouw van het totale bijgestelde bedrag, wordt verwezen naar de begrotingswijziging ten behoeve van deze technische mutaties.

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouders
4	Economische ontwikkeling	Dhr. drs. ing. P. van den Berg Dhr. drs. R.W. Krol Mw. A.M.A. Pennarts-Pouw

Tabel 1: Totalen van de baten en lasten van dit programma			Bedragen x € 1.000	
	Begroot 2015 t/m laatste wijziging	Realisatie per 31-07-2015	Prognose 31-12-2015	Verschil prognose en begroot
Lasten	9.641	11.785	10.997	1.356
Baten	36	23	36	0
Saldo van dit programma	9.605	11.762	10.961	1.356
Stortingen in reserves	3.398		3.398	0
Onttrekkingen aan reserves	2.873		4.079	1.206
Saldo storting/onttrekking	525	0	-681	-1.206
Beslag op de algemene middelen	10.130	11.762	10.280	150

De realisatie per 31-07-2015 is hoger dan de prognose omdat in de realisatie ook meerjarige verplichtingen zijn opgenomen. Deze verplichtingen zullen echter niet drukken op 2015 maar doorlopen naar het volgende jaar.

Financiële bijstellingen

Coalitieakkoord 2015-2019: Kantorenaanpak-inpassingsplannen

Voor de kantorenaanpak -inpassingsplannen is voor 2016 tot en met 2019 € 250.000 per jaar beschikbaar gesteld. Voor 2015 is voor de uitvoering echter al € 150.000 benodigd. Voorgesteld wordt om voor 2015 dit bedrag beschikbaar te stellen ten laste van de algemene middelen en het beschikbare bedrag in 2019 te verminderen met € 150.000 ten gunste van de algemene middelen.

Coalitieakkoord 2015-2019: Transitiebudget recreatieschappen

In het nieuwe collegeprogramma is er voor 2015 een bedrag van € 300.000 beschikbaar gesteld. In 2015 is er voor de transitie echter nog geld beschikbaar uit het traject toekomst recreatieschappen. We verzoeken u daarom om het bedrag beschikbaar te stellen in 2016 in plaats van 2015.

Effect van de technische mutaties

De technische bijstellingen op het programma, worden elders in de Najaarsrapportage toegelicht. Voor een overzicht van de opbouw van het totale bijgestelde bedrag, wordt verwezen naar de begrotingswijziging ten behoeve van deze technische mutaties.

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouder
5	Bereikbaarheid	Mw. mr. J. Verbeek-Nijhof

Tabel 1: Totalen van de baten en lasten van dit programma			Bedragen x € 1.000	
	Begroot 2015 t/m laatste wijziging	Realisatie per 31-07-2015	Prognose 31-12-2015	Verschil prognose en begroot
Lasten	331.512	472.829	373.401	41.889
Baten	255.895	170.032	313.253	57.358
Saldo van dit programma	75.617	302.797	60.148	-15.469
Stortingen in reserves	28.730		33.862	5.132
Onttrekkingen aan reserves	42.999		33.930	-9.069
Saldo storting/onttrekking	-14.269	0	-68	14.201
Beslag op de algemene middelen	61.348	302.797	60.080	-1.268

De realisatie per 31-07-2015 is hoger dan de prognose omdat in de realisatie ook meerjarige verplichtingen zijn opgenomen. Deze verplichtingen zullen echter niet drukken op 2015 maar doorlopen naar het volgende jaar.

Financiële bijstellingen

Effect van de technische mutaties

De technische bijstellingen op het programma, worden elders in de Najaarsrapportage toegelicht. Voor een overzicht van de opbouw van het totale bijgestelde bedrag, wordt verwezen naar de begrotingswijziging ten behoeve van deze technische mutaties.

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouder
6	Cultuur en Erfgoed	Mw. A.M.A. Pennarts-Pouw

Tabel 1: Totalen van de baten en lasten van dit programma			Bedragen x € 1.000	
	Begroot 2015 t/m laatste wijziging	Realisatie per 31-07-2015	Prognose 31-12-2015	Verschil prognose en begroot
Lasten	17.230	14.717	17.178	-52
Baten	2.064	2.126	2.164	100
Saldo van dit programma	15.166	12.591	15.014	-152
Storting in reserves	0		0	0
Onttrekkingen aan reserves	2.855		2.855	0
Saldo storting/onttrekking	-2.855	0	-2.855	0
Beslag op de algemene middelen	12.311	12.591	12.159	-152

Financiële bijstellingen

Coalitieakkoord 2015-2019: Nieuwe Hollandse Waterlinie: Ontwikkelbudget

Betreft het ontwikkelbudget ad € 4.000.000 dat in eerste instantie gestort wordt in de reserve Nieuwe Hollandse Waterlinie. Dit ontwikkelbudget zal de komende jaren worden aangevuld met maximaal € 9,5 mln. uit toekomstig rekeningresultaat tot maximaal € 13,5 mln. Met de nog op te stellen kadernota NHW zal richting worden gegeven aan de bestedingen.

Coalitieakkoord 2015-2019: Limessamenwerking

In het nieuwe collegeprogramma is er voor 2015 een bedrag van € 500.000 beschikbaar gesteld. In 2015 is er echter nog geld beschikbaar gesteld vanuit het Rijk en de diverse provincies. Het project loopt nog door tot en met 2019. We verzoeken u daarom om het bedrag beschikbaar te stellen voor 2016 tot en met 2019.

Coalitieakkoord 2015-2019: Utrecht verhaalt, vliegbasis, ondernemerschap

In het nieuwe collegeprogramma is er een bedrag van € 1,5 miljoen beschikbaar gesteld. Momenteel zijn we bezig met het opstellen van een nieuwe cultuurnota. Hierbij wordt rekening gehouden met inzet van deze middelen over de jaren 2016 tot en met 2019. Voorgesteld wordt om € 375.000 per jaar in te zetten voor 2016 tot en met 2019 in plaats van € 1,5 miljoen in 2015.

Cultuurparticipatie

Het PCP Programma cultuurparticipatie is afgelopen. De eigen bijdrage van de provincie ad € 100.000 kan hierdoor vrij vallen ten gunste van de algemene middelen.

Balans afwikkelingsverschillen

Betreft incidentele voordelige balans afwikkelingsverschillen ad € 52.000 op het gebied van zorg. Dit betreffen voordelen door niet uitbetaalde reserveringen van subsidies uit voorgaande jaren en afrekeningen van diverse subsidieregelingen.

Effect van de technische mutaties

De technische bijstellingen op het programma, worden elders in de Najaarsrapportage toegelicht. Voor een overzicht van de opbouw van het totale bijgestelde bedrag, wordt verwezen naar de begrotingswijziging ten behoeve van deze technische mutaties.

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouder
7	Jeugdzorg	Mw. A.M.A. Pennarts-Pouw

Tabel 1: Totalen van de baten en lasten van dit programma			Bedragen x € 1.000	
	Begroot 2015 t/m laatste wijziging	Realisatie per 31-07-2015	Prognose 31-12-2015	Verschil prognose en begroot
Lasten	3.726	1.470	2.226	-1.500
Baten	0	283	0	0
Saldo van dit programma	3.726	1.187	2.226	-1.500
Stortingen in reserves	0		0	0
Onttrekkingen aan reserves	2.177		2.177	0
Saldo storting/onttrekking	-2.177	0	-2.177	0
Beslag op de algemene middelen	1.549	1.187	49	-1.500

Financiële bijstellingen

Vrijval programmabudget Jeugdzorg

Voor 2015 is er een programmabudget Jeugdzorg beschikbaar van € 2,632 mln. Dit bedrag is o.a. bedoeld om het programma af te ronden en waar nodig partners (jeugdzorginstellingen en regio's) te ondersteunen. Het budget Jeugdzorg wordt niet geheel aangewend, een bedrag van € 1,5 mln. kan vrijvallen.

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouder
8	Bestuur en Middelen	Dhr. W.I.I. van Beek Mw. mr. J. Verbeek-Nijhof Dhr. drs. ing. P. van den Berg, Dhr. drs. R.W. Krol Mw. A.M.A. Pennarts-Pouw

Tabel 1: Totalen van de baten en lasten van dit programma			Bedragen x € 1.000	
	Begroot 2015 t/m laatste wijziging	Realisatie per 31-07-2015	Prognose 31-12-2015	Verschil prognose en begroot
Lasten	35.128	23.975	38.057	2.929
Baten	5.855	19	5.828	-27
Saldo van dit programma	29.273	23.956	32.229	2.956
Stortingen in reserves	6.455	1.784	7.080	625
Onttrekkingen aan reserves	14.722	4.571	15.601	879
Saldo storting/onttrekking	-8.267	-2.787	-8.521	-254
Beslag op de algemene middelen	21.006	21.169	23.708	2.702

Financiële bijstellingen

Huuropbrengst BRU

Het BRU is sinds 2015 onderdeel van de provincie Utrecht. Hierdoor komen de geraamde huuropbrengsten ad € 170.000 (opgenomen in de VJN 2014) te vervallen. De storting de reserve Huisvesting wordt hierdoor ook met € 170.000 verlaagd.

Voorziening Groot Onderhoud Archimedeslaan

Conform het Lange termijn onderhoudsplanning (LTOP) wordt het onderhoud Archimedeslaan gedekt uit de voorziening Groot Onderhoud en de reserve Huisvesting. Bepaalde werkzaamheden worden naar voren getrokken om een nul moment te creëren voor de implementatie van het nieuwe onderhoudscontract. De middelen zullen ingezet worden voor de diverse installatietechnische vervangingen. Hierdoor ontstaat een tekort binnen de voorziening Groot Onderhoud. Binnen de reserve Huisvesting is echter ruimte om éénmalig de voorziening Groot Onderhoud aan te vullen. Voorgesteld wordt om éénmalig € 265.000 te onttrekken uit de reserve Huisvesting en dit te storten in de Voorziening Groot Onderhoud.

Poortwoningen

Er is een initiële investering noodzakelijk in de gevel afbouw en afwerking van de poortwoningen om deze over te kunnen dragen in erfpacht. Tevens dient dit om kosten te dekken die betrekking hebben op de overdracht, zoals notaris- en administratiekosten. Dit is niet opgenomen in het LTOP ten behoeve van Paushuizen. Dekking van de benodigde € 150.000 is mogelijk binnen de bedrijfsvoering door het inzetten van een deel van het voordelige balans afwikkelingsverschil ad € 240.000.

Balans afwikkelingsverschil

De bedrijfsvoering laat een voordelige balans afwikkelingsverschil ad € 240.000 zien. Mede door lagere energiekosten en lagere uitkeringslasten dan verwacht werden eind 2014. Voorstel zou zijn een deel hiervan in te zetten ten behoeve van de investering van de poortwoningen.

Asbestdossier

Voor 2015 is de inschatting gemaakt dat er maximaal € 100.000 nodig is voor de advocaat- en proceskosten van de lopende aansprakelijkheidsstelling procedures tegen de asbestsaneringsbedrijven Horyon, Sanitas en Boot. In deze drie lopende procedures zullen in 2015 de gebruikelijke wisselingen van conclusies, comparities en zittingen bij de rechtbank plaatsvinden.

Het is een complex dossier en daarmee zijn dit bewerkelijke rechtszaken, waarmee een substantieel urenbeslag voor de advocaten en voor de organisatie (niet bij deze raming betrokken) is gemoeid.

Voorts bleek het voor de provincie noodzakelijk te zijn om tegen een zeer ruim geformuleerd Tussenvonnis van de Rechtbank Midden-Nederland van 15 april jl. een verzoek tot tussentijds appel in te dienen. Dit verzoek is inmiddels gehonoreerd, wat betekent dat de provincie in appel mag gaan. Tevens zijn verzoekschriften ingediend om toegelaten te worden tot Kort Geding tegen het mogelijk verbeurd verklaren van dwangsombedragen die in genoemd

Tussenvonnis zijn opgenomen. Indien de provincie wordt toegelaten tot dit appel dient er inhoudelijk te worden geageerd bij het Hof tegen het Tussenvonnis.

Wij stellen u voor de kosten ten laste te laten komen van de reserve Huisvesting Die reserve is mede gevoed met opbrengsten uit de verkoop van het voormalige provinciekantoor. De kosten die nu gemaakt worden hangen daar mee samen.

Inmiddels is bekend geworden dat een van de partijen, Horyon, failliet is verklaard.

Project Presto

Met het vaststellen van de jaarrekening 2014 hebben PS ingestemd met het voorstel om het voor 2014 resterende budget van € 976.000 via de projectreserve over te hevelen naar 2015 (blz. 88 van de jaarrekening 2014). Per abuis is er maar € 181.000 overgeheveld (blz. 178 van de jaarrekening) en is het restant van € 795.000 terecht gekomen in het jaarrekeningresultaat 2014. Voorgesteld wordt dit te corrigeren door alsnog een bedrag van € 795.000 ten gunste van de projectreserve te brengen. Dit komt dan ten laste van de algemene middelen.

Coalitieakkoord 2015-2019: Dialoog Staten en College, Vernieuwingsimpuls dualisering

Het aanpakken van maatschappelijke opgaven betekent steeds vaker een doorlopende dialoog tussen Provinciale en Gedeputeerde Staten. In het coalitieakkoord hebben we aangegeven dat wij met Provinciale Staten zullen toewerken naar een nieuwe invulling van het duale stelsel. De Staten zijn verantwoordelijk voor het betrekken van het maatschappelijk middenveld. Wij zullen samen met de Staten hierop een aanpak ontwikkelen en deze samen uitproberen: vanuit onderling vertrouwen en verbinding. Via deze Najaarsrapportage wordt in 2015 incidenteel € 50.000 beschikbaar gesteld voor deze vernieuwingsimpuls. De dekking is geregeld binnen de totaal benodigde middelen voor het collegeprogramma 2015-2019.

Extra dividend Vitens

De voor 2015 geraamde dividendopbrengst bedraagt € 500.000. In de jaarrekening 2014 van Vitens is opgenomen dat aan de aandeelhouders wordt voorgesteld om een dividend van € 2,91 per aandeel uit te betalen. De provincie Utrecht heeft 285.896 aandelen wat neerkomt op een dividend van € 832.000. Op 30 april 2015 is in de aandeelhoudersvergadering de jaarrekening 2014 (en daarmee de voorgestelde dividenduitkering) goedgekeurd. De extra dividend opbrengsten ad € 332.000 vallen vrij ten gunste van de Algemene middelen.

Effect van de technische mutaties

De technische bijstellingen op het programma, worden elders in de Najaarsrapportage toegelicht. Voor een overzicht van de opbouw van het totale bijgestelde bedrag, wordt verwezen naar de begrotingswijziging ten behoeve van deze technische mutaties.

Tabel: Financiële uitwerking van de beleidsvoorstellen

Overzicht bijstellingen		Mutatie 2015	Mutatie 2016	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019
Omschrijving		Bedragen x € 1.000				
01 Ruimtelijke ontwikkeling						
Coalitieakkoord 2015-2019: Herijking PRS en opstellen Omgevingsvisie	Lasten	30				
Coalitieakkoord 2015-2019: Financiering deel NHW uit IGP	Reserves	-2.000				
Saldo		-1.970				
02 Landelijk gebied						
Incidentele vrijval ecologische monitoring	Lasten	-50				
Beheerplannen Natura 2000	Lasten	95				
Ganzenakkoord	Lasten	-90	90			
	Reserves	90	-90			
Zonnepanelen op asbestdaken	Lasten	-189	189			
	Reserves	189	-189			
Saldo		45				
03 Bodem, water en milieu						
ISV Bodemsanering	Lasten	850				
	Reserves	-850				
Programma Convenant bodem en ondergrond (Bodemsanering)	Lasten	1.659				
	Baten	-2.259				
	Reserves	600				
Leefkwaliteit stedelijk gebied: beheerplannen natura 2000	Lasten	-45				
Balans afwikkelingsverschillen	Lasten	-272				
	Baten	-9				
Saldo		-326				
04 Economische ontwikkeling						
Coalitieakkoord 2015-2019: Kantorenaanpak-inpassingsplannen	Lasten	150				
Saldo		150				
06 Cultuur en erfgoed						
Coalitieakkoord 2015-2019: Nieuwe Hollandse Waterlinie: Ontwikkelbudget	Reserves	4.000				
Cultuurparticipatie	Baten	-100				
Balans afwikkelingsverschillen	Lasten	-52				
Saldo		3.848				
07 Jeugdzorg						
Vrijval programmabudget Jeugdzorg	Lasten	-1.500				
Saldo		-1.500				
08 Bestuur en middelen						
Huuropbrengst BRU	Baten	170				
	Reserves	-170				
Voorziening Groot Onderhoud Archimedeslaan	Lasten	265				
	Reserves	-265				
Poortwoningen	Lasten	150				
Presto	Reserves	795				
Balans afwikkelingsverschillen	Lasten	-240				
Asbestdossier	Lasten	100				
	Reserves	-100				
Coalitieakkoord 2015-2019: Dialoog Staten en College, Vernieuwingsimpuls dualisering	Lasten	50				
Extra dividend Vitens	Baten	-332				
Saldo		423				
Totaal saldo bijstellingen		670				

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2015		2016		2017		2018		2019	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0306	Basistaken BWM	<i>ISV Bodemsanering</i>	850									
		<i>Programma Convenant bodem en ondergrond (Bodemsanering)</i>	1.239	2.259								
		<i>Balans afwikkelverschillen</i>	-272	9								
	Totaal productgroep 0306		1.817	2.268								
	Totaal programma 03 Bodem, water en milieu		1.772	2.268								
0401	Economische zaken	<i>Coalitieakkoord 2015-2019: Kantorenaanpak inpassingsplannen</i>	150									
	Totaal productgroep 0401		150									
	Totaal programma 04 Economische zaken en recreatie		150									
0602	Kunsten	<i>Cultuurparticipatie</i>		100								
	Totaal productgroep 0602			100								
0604	Maatschappelijke ontwikkeling	<i>Balans afwikkelingsverschillen</i>	-52									
	Totaal productgroep 0604		-52									
	Totaal programma 06 Cultuur en samenleving		-52	100								
0701	Jeugdzorg	<i>Vrijval programmabudget Jeugdzorg</i>	-1.500									
	Totaal productgroep 0701		-1.500									
	Totaal programma 07 Jeugdzorg		-1.500									
0802	Strategie en bestuurlijke zaken	<i>Asbestdossier</i>	100									

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2015		2016		2017		2018		2019	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
		<i>Coalitieakkoord 2015-2019: Vernieuwingsimpuls dualisering</i>	50									
		<i>Extra dividend Vitens</i>		332								
	Totaal productgroep 0802		150	332								
0805	Bedrijfsvoering	<i>Programma Convenant bodem en ondergrond (Bodemsanering)</i>	420									
		<i>Balans afwikkelverschillen</i>	-240									
		<i>Poortwoningen</i>	150									
		<i>Voorziening Groot Onderhoud Archimedeslaan</i>	265									
		<i>Huuropbrengst BRU</i>		-170								
	Totaal productgroep 0805		595	-170								
	Totaal programma 08 Bestuur en middelen		745	162								
	Totaal alle programma's		911	2.530	279							
9101	Algemene middelen	<i>Provinciefonds</i>		-2.658								
		<i>BTW-BOR</i>		167								
		<i>Treasury</i>		900								
	Totaal algemene middelen			-1.591								
9102	Begrotingssaldo	<i>Vrijval programmabudget Jeugdzorg</i>	1.500									
		<i>Coalitieakkoord 2015-2019: Vernieuwingsimpuls dualisering</i>	-50									
		<i>Extra dividend Vitens</i>	332									
		<i>Beheerplannen Natura 2000</i>	-50									
		<i>Balans afwikkelverschillen</i>	240									
		<i>Poortwoningen</i>	-150									
		<i>Incidentele vrijval ecologische monitoring</i>	50									

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2015		2016		2017		2018		2019	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
		<i>Coalitieakkoord 2015-2019: Herijking PRS en opstellen omgevingsvisie</i>	-30									
		<i>Coalitieakkoord 2015-2019: NHW ontwikkelbudget</i>	-4.000									
		<i>Provinciefonds</i>	-2.658									
		<i>Coalitieakkoord 2015-2019: Financiering deel NHW uit IGP</i>	2.000									
		<i>BTW-BOR</i>	167									
		<i>Project Presto</i>	-795									
		<i>Balans afwikkelingsverschillen</i>	52									
		<i>Cultuurparticipatie</i>	100									
		<i>Coalitieakkoord 2015-2019: Kantorenaanpak inpassingsplannen</i>	-150									
		<i>Balans afwikkelverschillen</i>	281									
		<i>Treasury</i>	900									
		<i>Aanvulling Algemene reserve i.v.m. dekking coalitieakkoord 2015</i>	-628									
		Totaal begrotingsaldo	-2.889									
9201	Reserves	<i>Reserve Huisvesting: Asbestdossier</i>		100								
		<i>Egalisatiereserve ISV bodemsanering: ISV Bodemsanering</i>		850								
		<i>Egalisatiereserve Bodemsanering: Programma Convenant bodem en ondergrond (Bodemsanering)</i>	600									
		<i>Reserve Huisvesting: Voorziening Groot Onderhoud Archimedeslaan</i>		265								
		<i>Reserve Huisvesting: Investeringsplan huisvesting</i>	-170									
		<i>Reserve projecten: Ganzenakkoord</i>	90			90						

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2015		2016		2017		2018		2019	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
		<i>Reserve projecten: Zonnepanelen op asbestdaken</i>	189			189						
		<i>Reserve Projecten: Project Presto</i>	795									
		<i>Reserve Nieuwe Hollandse Waterlinie: Coalitieakkoord 2015-2019: Nieuwe Hollandse Waterlinie: Ontwikkelbudget</i>	4.000									
		<i>Reserve IGP: Coalitieakkoord 2015-2019: Financiering deel NHW uit IGP</i>		2.000								
		<i>Saldi reserve: Coalitieakkoord 2015-2019: Algemene reserve:</i>	628									
	Totaal reserves		6.132	3.215		279						
Totaal alle programma's, Algemene middelen en Reserves			4.154	4.154	279	279						

Bijlage 2: Technische Begrotingswijzigingen

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2015		2016		2017		2018		2019	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0101	Ruimtelijke ontwikkeling	<i>Integraal Gebiedsprogramma:</i> Realisatieplan Lunet aan de Snel: Voor het IGP-realisatieplan Lunet aan de Snel is bij de Kadernota 2015€ 300.000 beschikbaar gesteld uit de reserve IGP/RAP. In 2015 wordt hiervan € 270.000 uitgegeven. Het restant (€ 30.000) wordt in 2016 afgewikkeld. Voorgesteld wordt om hiermee het kasritme Realisatieplan Lunet aan de Snel te actualiseren.	-30		30							
		<i>Kasritme aanpassingen Hart van de Heuvelrug projecten incl. Vliegbasis:</i> Het kasritme van diverse Hart van Heuvelrug projecten en van de Vliegbasis is aangepast. Door vertragingen in procedures zoals bij aanschaf gronden en vertragingen in de uitvoering zal een deel van de uitvoering doorschuiven naar volgend jaar. Hierdoor wordt de verevening en dus de batenkant ook verlaagd in 2015.	-13.649	-13.649								
	Totaal productgroep 0101		-13.679	-13.649	30							

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2015		2016		2017		2018		2019	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0102	Wonen en binnenstedelijke ontwikkeling	<i>Wonen en Binnenstedelijke ontwikkeling:</i> Door langlopende gebiedsprocessen in o.a. focusgemeenten Wijk bij Duurstede (o.a. herontwikkeling drie kerngebieden), Nieuwegein (o.a. Rijnhuizen), Veenendaal (o.a. stationskwartier en Brouwerspoort), Utrecht (o.a. Merwedekanaalzone) en Amersfoort (o.a. Oliemolenkwartier), wijzigt het kasritme. Daarnaast is vanwege alternatieve financieringsconstructies zoals garantstellingen een deel van het budget gereserveerd voor risicodekking, dit valt geleidelijk vrij en kan weer worden herbested in 2016. Zie ook Reserve Wonen en Binnenstedelijke ontwikkeling	-2.000		2.000							
		<i>Toezicht statushouders:</i> Abusievelijk zijn de apparaatskosten 2015 ad € 38.000 ten behoeve van het toezicht statushouders nog als last opgenomen in programma 1 in plaats van programma 8, dit wordt nu gecorrigeerd. Zie ook productgroep 0802 Strategie en bestuurlijke zaken.	-38									
	Totaal productgroep 0102		-2.038		2.000							
	Totaal programma 01 Ruimtelijke ontwikkeling		-15.717	-13.649	2.030							

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2015		2016		2017		2018		2019	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0203	Prog. en uitvoer. Agenda Vitaal Plateland	<i>Technische aanpassing incidenteel/structureel:</i> Wijziging uitgevoerd volgens richtlijnen Incidenteel/structureel.	2.686									
		<i>Technische aanpassing incidenteel/structureel:</i> Wijziging uitgevoerd volgens richtlijnen Incidenteel/structureel.	-2.686									
		<i>Financiering projectmedewerkers:</i> Conform statenbrief 2015BEM29 d.d. 17 maart 2015 wordt het programmabudget verlaagd. Dit ter financiering van de medewerkers die voorheen via tijdschrijven op programmabudget drukten.	-394									
		<i>Transitie DLG:</i> De decentrale uitkering voor de transitie van DLG naar de provincie is in 2015 verlaagd omdat de transitie pas per 1 maart heeft plaatsgevonden. Deze zal ook structureel worden verwerkt in de begroting 2016.	-350	-350								
Totaal productgroep 0203			-744	-350								
0204	Vergunningverl. en Handhaving groene regelgeving	<i>Financiering projectmedewerkers:</i> Conform statenbrief 2015BEM29 d.d. 17 maart 2015 wordt het programmabudget verlaagd. Dit ter financiering van de medewerkers die voorheen via tijdschrijven op programmabudget drukten.	-9									

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2015		2016		2017		2018		2019	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
		<i>Programma woonschepen:</i> De lasten van het programma en de baten van de verkoop van het laatste woonschip binnen het programma waren niet geraamd. De lasten en baten zijn beiden 450.000.	450	450								
	Totaal productgroep 0204		441	450								
	Totaal programma 02 Landelijk gebied		-303	100								
0305	Vergunningverlening en handhaving BWM	<i>Financiering projectmedewerkers:</i> <i>Conform statenbrief 2015BEM29 d.d. 17 maart 2015</i> wordt het programmabudget verlaagd. Dit ter financiering van de medewerkers waarvan de loonkosten voorheen via tijdschrijven op programmabudget drukten.	-29									
	Totaal productgroep 0305		-29									
0306	Basistaken BWM	<i>ARBOR (Accelerating Renewable Energies through valorisation of Biogenic Raw Material):</i> Bij de kadernota 2015 is er abusievelijk € 25.000 te veel overgeboekt vanuit 2014. Voor 2015 zijn de verwachte inkomsten voor 2015 van Europa € 10.000 hoger dan geraamd. Per saldo wordt er € 35.000 minder aan de reserve projecten onttrokken.	-25	10								
	Totaal productgroep 0306		-25	10								

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2015		2016		2017		2018		2019	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Totaal programma 03 Bodem, water en milieu			-54	10								
0401	Economische zaken	<i>Cofinancieringsfonds:</i> De uitgaven zijn in 2015 naar verwachting € 1,606 miljoen hoger dan de begrote uitgaven van € 894.000,00. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat een aantal bijdragen, die in voorgaande jaren verplicht zijn, nu uitbetaald worden. Voorgesteld wordt om deze hogere uitgaven te onttrekken uit de reserve Cofinanciering.	1.606									
		<i>CP Economisch beleidsplan:</i> We betalen de subsidies uit aan de hand van de voortgangsrapportages van betreffende bedrijven. De verwachting is dat we voor één bedrijf de eindrapportage in 2016 krijgen. Voorgesteld wordt om de hiervoor beschikbare subsidie ad € 400.000, via de reserve projecten, over te boeken naar 2016.	-400		400							
Totaal productgroep 0401			1.206		400							
Totaal programma 04 Economische zaken en recreatie			1.206		400							

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2015		2016		2017		2018		2019	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0501	Doelmatig verkeer- en vervoersysteem	<p><i>Stationsgebied Driebergen-Zeist:</i> In de begroting was rekening gehouden met de aanleg van de P&R faciliteiten. De aanleg heeft echter door langdurige onderhandelingen met de NS vertraging opgelopen. De eerste rekeningen van de aanpassingen van de infrastructuur worden wel dit jaar verwacht. Per saldo zijn de lasten met € 6,4 miljoen te hoog opgenomen. Voorgesteld wordt om via de reserve projecten per saldo € 6,4 miljoen over te boeken naar 2016.</p>	-6.400		6.400							
		<p><i>Versnelde aanpak Hoevelaken, Eemnes en Rijnsweerd:</i> In het kader van de samenwerkingsagenda is afgesproken dat wij garant staan voor een mogelijk tekort bij een viertal deelprojecten behorende bij de bereikbaarheid van het Centraal Stadsgebied van de gemeente Amersfoort. Het project A28 Hogeweg is in 2013 afgerond. Twee projecten worden in 2015 afgerond. Afrekening van één project zal waarschijnlijk in 2016 plaatsvinden. Voorgesteld wordt om via de reserve projecten een gedeelte van het budget ad € 2,68 miljoen over te boeken van 2015 naar 2016.</p>	-2.680		2.680							

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2015		2016		2017		2018		2019	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
		<p><i>Herinrichting Stationsgebied Driebergen-Zeist:</i> Voor 2015 zijn er nog onderzoeks- en programmakosten en kosten van bestemmingsplanwijzigingen van gemeenten geweest die nog in de begroting van 2015 waren opgenomen, van in totaal € 82.000. De hogere uitgaven worden in rekening gebracht bij de deelnemende partners.</p>	82	82								
		<p><i>Bereikbaarheidsoffensief Utrecht(BOR):</i> Aanpassing van de kasritmes naar de laatste verwachtingen bij de projecten N237 OV Utrecht-Amersfoort, N201 Omleiding Uithoorn en N412 Univeriteitsweg de Bilt. Hierbij is ook rekening gehouden met de realisatie in 2014 en de nieuwe inzichten op het gebied van de doorlooptijd in 2015. Hierdoor worden de lasten met € 0,9 miljoen verlaagd en de baten met € 1,065 miljoen verhoogd. Per saldo wordt er € 1,965 miljoen minder aan de reserve GWW onttrokken.</p>	-900	1.065								

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2015		2016		2017		2018		2019	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
		<p><i>Uitvoering Mobiliteitsplan(UMP):</i> Bij een vijftigtal projecten is het kasritme aangepast naar de laatste verwachtingen. Hierbij is ook rekening gehouden met de realisatie in 2014 en nieuwe inzichten op het gebied van de doorlooptijd en investeringen in 2015. De raming van de lasten wordt hierdoor met € 2,5 miljoen verlaagd en de baten met € 26.000,00. Per saldo wordt er € 2,474 miljoen minder aan de reserve GWW onttrokken. Zie ook de productgroep 0502 Verkeersveiligheid en 0503 Kwaliteit leefomgeving.</p>	-1.608	-676								
		<p><i>VERDER pakketstudies:</i> De raming van 2015 van de uitvoering van de projecten die mede door gemeenten worden uitgevoerd, ad € 6 miljoen is te optimistisch geweest. Hoewel de projecten merendeels wel van start zijn gegaan, duurt de uitvoering langer dan verwacht. Naar verwachting is ons aandeel over 2015 € 4 miljoen. Door de lagere uitgaven wordt er ook minder aan de reserve VERDER onttrokken.</p>	-2.000									

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2015		2016		2017		2018		2019	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
		<i>Brede doeluitkering(BDU):</i> Van de geraamde uitgaven ad € 58,254 miljoen wordt naar verwachting € 56,254 uitgegeven. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de kasritmewijzigingen van de Beter Benutten projecten die uitgevoerd worden door de gemeenten. Uitvoering van deze projecten is volop aan de gang, echter de afrekening zal merendeels in 2016 plaatsvinden. Het gevolg van deze kasritmewijziging is al in de begroting van 2016 verwerkt. Zie ook productgroep 0502 Verkeersveiligheid en 0503 Kwaliteit leefomgeving.	-967	-967								
		<i>Mobiliteitsplan:</i> In het mobiliteitsplan is een bedrag van € 50.000 per jaar opgenomen voor procesondersteuning goederenvervoer. Voorgesteld wordt om dit bedrag vanaf 2015 op te nemen in de begroting en te dekken uit de reserve mobiliteitsplan (nu nog reserve GWW).	50									
		<i>Regionaal verkeersmanagement:</i> Kasritmewijziging door de vertraging in de oplevering van het project. Oplevering zou eind 2014 plaatsvinden, maar dit is met drie maanden vertraagd. Hierdoor zijn een aantal uitgaven doorgeschoven naar 2015. Hogere uitgaven betekenen ook hogere inkomsten, omdat de uitgaven in rekening worden gebracht bij de deelnemende partners.	3.298	3.298								

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2015		2016		2017		2018		2019	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
		<i>Uitvoeringsprogramma pakketstudies:</i> In het kader van het uitvoeringsprogramma bij de pakketstudies VERDER is de provincie trekker of financierder van een aantal projecten. De verwachting is dat we € 1,7 miljoen minder uitgeven dan geraamd, voornamelijk door de lagere declaratie van de Gemeente Amersfoort voor het project 'Capaciteitsverbetering Westelijke Ontsluiting Amersfoort'. Omdat de uitgaven in rekening worden gebracht bij de deelnemende partners, vallen de ontvangsten ook lager uit.	-1.700	-1.700								
	Totaal productgroep 0501		-12.825	1.102	9.080							
0502	Verkeersveiligheid	<i>Uitvoering Mobiliteitsplan(UMP):</i> Bij een vijftigtal projecten is het kasritme aangepast naar de laatste verwachtingen. Hierbij is ook rekening gehouden met de realisatie in 2014 en nieuwe inzichten op het gebied van de doorlooptijd en investeringen in 2015. De raming van de lasten wordt hierdoor met € 2,5 miljoen verlaagd en de baten met € 26.000. Per saldo wordt er € 2,474 miljoen minder aan de reserve GWW onttrokken. Zie ook de productgroep 0501 Doelmatig verkeer- en vervoersysteem en 0503 Kwaliteit leefomgeving.	966									

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2015		2016		2017		2018		2019	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
		<i>Brede doeluitkering(BDU):</i> Van de geraamde uitgaven ad € 58,254 miljoen wordt naar verwachting € 56,254 uitgegeven. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de kasritmewijzigingen van de Beter Benutten projecten die uitgevoerd worden door de gemeenten. Uitvoering van deze projecten is volop aan de gang, echter de afrekening zal merendeels in 2016 plaatsvinden. Het gevolg van deze kasritmewijziging is al in de begroting van 2016 verwerkt. Zie ook de productgroep 0501 Doelmatig verkeer- en vervoersysteem en 0503 Kwaliteit leefomgeving.	-1.208	-1.208								
	Totaal productgroep 0502		-242	-1.208								
0503	Kwaliteit leefomgeving	<i>Uitvoering Mobiliteitsplan(UMP):</i> Bij een vijftigtal projecten is het kasritme aangepast naar de laatste verwachtingen. Hierbij is ook rekening gehouden met de realisatie in 2014 en nieuwe inzichten op het gebied van de doorlooptijd en investeringen in 2015. De raming van de lasten wordt hierdoor met € 2,5 miljoen verlaagd en de baten met € 26.000,00. Per saldo wordt er € 2,474 miljoen minder aan de reserve GWW onttrokken. Zie ook de productgroep 0501 Doelmatig verkeer- en vervoersysteem en 0502 Verkeersveiligheid.	-1.858	650								

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2015		2016		2017		2018		2019	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
		<i>Brede doeluitkering (BDU):</i> Van de geraamde uitgaven ad € 58,254 miljoen wordt naar verwachting € 56,254 uitgegeven. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de kasritmewijzigingen van de Beter Benutten projecten die uitgevoerd worden door de gemeenten. Uitvoering van deze projecten is volop aan de gang, echter de afrekening zal merendeels in 2016 plaatsvinden. Het gevolg van deze kasritmewijziging is al in de begroting van 2016 verwerkt. Zie ook de productgroep 0501 Doelmatig verkeer- en vervoersysteem en 0502 Verkeersveiligheid.	175	175								
Totaal productgroep 0503			-1.683	825								
0504	Integratie BRU	<i>Regionaal Uitvoeringsprogramma Verkeer en vervoer BRU (RUVV):</i> Het RUVV omvat de uitgaven op de deelproducten BRU-Wegen en verkeer en BRU-Infrastructurele maatregelen OV. Deze uitgaven omvatten de periode t/m 2020. Bij de actualisatie 2015 van het RUVV zijn doorgeschoven subsidies uit 2014 en enkele andere subsidies opgenomen waar geormerkte externe middelen voor zijn ontvangen. De extra middelen zijn beschikbaar uit de oude BDU-middelen van BRU.	56.639	56.639								
Totaal productgroep 0503			56.639	56.639								

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2015		2016		2017		2018		2019	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Totaal programma 05 Bereikbaarheid			41.889	57.358	9.080							
0802	Strategie en bestuurlijke zaken	<i>Financiering projectmedewerkers:</i> Conform statenbrief 2015BEM29 d.d. 17 maart 2015 wordt het programmabudget verlaagd. Dit ter financiering van de medewerkers die voorheen via tijdschrijven op programmabudget drukten.	-207									
		<i>Toezicht statushouders:</i> Abusievelijk zijn de apparaatskosten 2015 ad € 38.000 ten behoeve van het toezicht statushouders nog als last opgenomen in programma 1 in plaats van programma 8, dit wordt nu gecorrigeerd. Zie ook productgroep 0102 Wonen en binnenstedelijke ontwikkeling.	38									
		<i>Bestuurskosten GS:</i> Abusievelijk zijn bij de begrotingswijziging in de Kadernota deerschikking bestuurskosten ad € 8.000 lasten en baten niet meegenomen. Dit wordt nu gecorrigeerd.	-8	-8								
Totaal productgroep 0802			-177	-8								

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2015		2016		2017		2018		2019	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0803	Communicatie	<i>Financiering projectmedewerkers:</i> Conform statenbrief 2015BEM29 d.d. 17 maart 2015 wordt het programmabudget verlaagd. Dit ter financiering van de medewerkers die voorheen via tijdschrijven op programmabudget drukten.	-77									
Totaal productgroep 0803			-77									
0804	Kabinetszaken	<i>Financiering projectmedewerkers:</i> Conform statenbrief 2015BEM29 d.d. 17 maart 2015 wordt het programmabudget verlaagd. Dit ter financiering van de medewerkers die voorheen via tijdschrijven op programmabudget drukten.	-7									
Totaal productgroep 0804			-7									
0805	Bedrijfsvoering	<i>Financiering projectmedewerkers:</i> Conform statenbrief 2015BEM29 d.d. 17 maart 2015 is op diverse programma's het programmabudget verlaagd. Dit ter financiering van de medewerkers waarvan de loonkosten voorheen via tijdschrijven op programmabudget drukten.	2.112									
		<i>Correctie huuropbrengsten:</i> Bij het opmaken van de begroting waren de huuropbrengsten iets te hoog opgenomen. Ook de lasten waren hierdoor niet correct. Dat wordt via deze correctie hersteld.	-181	-181								

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2015		2016		2017		2018		2019	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
		<i>PRESTO:</i> Dit jaar vindt binnen project Presto de implementatie van de nieuwe projecten- en financiënmodule plaats. Dit najaar wordt gestart met de volgende fase waarin onder meer de personeelsadministratie wordt overgezet. Deze fase loopt door in 2016. Voorgesteld wordt de niet bestede middelen 2015 zijnde € 0,5 mln., via de reserve projecten over te hevelen naar 2016.	-500		500							
		<i>Investeringslasten ICT:</i> De kapitaalslasten van ICT zijn aangepast op basis van werkelijke investeringen 2014. Ook zijn de investeringen en implementatiekosten zijn aangepast voor 2015. De lasten worden onttrokken uit de reserve ICT. Zie ook reserve ICT.	984									
		<i>Kapitaalslasten Archimedeslaan 6:</i> De kapitaalslasten voor Archimedeslaan zijn aangepast op basis van de werkelijke investeringen 2014. De kapitaalslasten worden onttrokken uit de reserve Huisvesting. De nu berekende aanpassing wordt toegevoegd aan de bestaande onttrekking. Zie ook reserve Huisvesting.	30									
	Totaal productgroep 0805		2.445	-181	500							

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2015		2016		2017		2018		2019	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Totaal programma 08 Bestuur en middelen			2.184	-189	500							
Totaal alle programma's			29.205	43.630	12.010							
9201	Reserves	<i>Reserve Programma landelijk gebied: Technische aanpassing incidenteel/structureel</i> Wijziging uitgevoerd volgens richtlijnen Incidenteel/structureel.	-100	-313								
		<i>Reserve Programma landelijk gebied: Technische aanpassing incidenteel/structureel</i> Wijziging uitgevoerd volgens richtlijnen Incidenteel/structureel.	92	305								
		<i>Reserve IGP: Financiering projectmedewerkers</i> Conform statenbrief 2015BEM29 d.d. 17 maart 2015 wordt het programmabudget verlaagd. Dit ter financiering van de medewerkers die voorheen via tijdschrijven op programmabudget drukten.	-121									
		<i>Reserve GWW: Financiering projectmedewerkers</i> Conform statenbrief 2015BEM29 d.d. 17 maart 2015 wordt het programmabudget verlaagd. Dit ter financiering van de medewerkers die voorheen via tijdschrijven op programmabudget drukten.	-653									

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2015		2016		2017		2018		2019	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
		<i>Reserve GWW: Financiering projectmedewerkers</i> Conform statenbrief 2015BEM29 d.d. 17 maart 2015 wordt het programmabudget verlaagd. Dit ter financiering van de medewerkers die voorheen via tijdschrijven op programmabudget drukten.	-615									
		<i>Reserve projecten: PRESTO</i>		-500		500						
		<i>Reserve Wonen en Binnenstedelijke Ontwikkeling: Wonen en Binnenstedelijke ontwikkeling</i>		-2.000		2.000						
		<i>Reserve IGP: Integraal Gebiedsprogramma: Realisatieplan Lunet aan de Snel</i>		-30		30						
		<i>Reserve ICT: Investeringslasten ICT</i>		984								
		<i>Reserve Huisvesting: Kapitaalslasten Archimedeslaan 6</i>		30								
		<i>Reserve projecten: Stationsgebied Driebergen-Zeist</i>	6.400									
		<i>Reserve projecten: Stationsgebied Driebergen-Zeist</i>				6.400						
		<i>Reserve projecten: Versnelde aanpak Hoevelaken, Eemnes en Rijnsweerd</i>		-2.680		2.680						
		<i>Reserve GWW: Bereikbaarheidsoffensief Utrecht (BOR)</i>		-1.965								
		<i>Reserve GWW: Uitvoering Mobiliteitsplan (UMP)</i>		-2.474								
		<i>Reserve VERDER: VERDER pakketstudies</i>		-2.000								

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2015		2016		2017		2018		2019	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
		<i>Reserve GWW: Mobiliteitsplan</i>		50								
		<i>Reserve Cofinancieringsfonds: Cofinancieringsfonds</i>		1.606								
		<i>Reserve projecten: CP Economisch beleidsplan</i>		-400		400						
		<i>Reserve projecten: ARBOR (Accelerating Renewable Energies through valorisation of Biogenic Raw Material)</i>		-35								
	Totaal reserves		5.003	-9.422		12.010						
Totaal alle programma's, Algemene middelen en Reserves			34.208	34.208	12.010	12.010						

Bijlage 3: Kenmerken Reserve Nieuwe Hollandse Waterlinie

Criteria	Toelichting
Naam en nummer	Reserve Nieuwe Hollandse Waterlinie B0440013
Soort	Bestemmingsreserve
Instellingsdatum	Najaarsnota 2015 n.a.v. Coalitieakkoord 2015-2019
Besluitvorming	PS NJR 2015
Nut en noodzaak	In deze Collegeperiode (2015-2019) wordt van de toekomstige rekeningresultaten: 1/3-deel gestort in de reserve "Nieuwe Hollandse Waterlinie" (NHW), voor het opbouwen van het benodigde investeringsbudget. In totaal wordt er maximaal € 9,5 miljoen van de toekomstige positieve resultaten bestemd ten gunste van deze reserve, voor zover er niet op andere wijze extra in deze reserve is gestort. Bij het instellen van deze reserve is reeds € 4 miljoen incidenteel gestort, waarmee de totale toevoeging aan deze reserve uitkomt op € 13,5 miljoen.
Functie	Sparen
Doel	Het opbouwen van investeringsbudget
Ambtelijk beheerder	UFL
Voeding	Bij de instelling € 4 mln. en daarna bij het vaststellen van het jaarrekeningresultaat 2015-2019.
Plafond/streefbedrag	€ 13,5 mln.
Minimumbedrag	Niet negatief
Bestedingsplan	Nog nader te bepalen.
Voorwaarden besteding	Niet bepaald
Looptijd	Niet bepaald
Risico's	Als rekeningresultaten tegenvallen wordt de maximum toevoeging niet gehaald.
Bijzonderheden	Geen

Bijlage 4: Aanpassing staat van inkomensoverdrachten

In de programmabegroting 2015 is een staat van inkomensoverdrachten opgenomen. Door middel van deze Najaarsnota stellen wij u voor om de onderstaande instelling toe te voegen aan deze staat van inkomensoverdrachten om een juridische basis te creëren voor de subsidieverlening.

Bedragen x € 1.000

STAAT VAN INKOMENSOVERDRACHTEN 2015		
Programma	Omschrijving	Bedrag
8	Bestuur en Middelen	
	Natuur en Milieufederatie Utrecht (NMU)	45

Toelichting aanpassing staat van inkomensoverdrachten per programma.

Programma 8 Bestuur en middelen

Natuur en Milieufederatie Utrecht (NMU)

In 2015 wordt in het kader van project 2040 maximaal € 45.000, - subsidie verleend aan NMU als cofinanciering voor de coördinatie van de netwerkactiviteiten voor het Netwerk Utrecht2040 vanuit CP Utrecht 2040 (voorheen Profiel van Utrecht).

Colofon

De Najaarsrapportage is een uitgave van:

Provincie Utrecht
Archimedeslaan 6
3584 BB Utrecht
Postbus 80300
3508 TH Utrecht
Telefoon: 030-2589111
Fax: 030-2582564
www.provincie-utrecht.nl

Samenstelling en eindredactie:

Afdeling Managementondersteuning

Ontwerp en opmaak:

Afdeling Managementondersteuning in samenwerking met Multi Media Centrum provincie Utrecht

Afbeelding omslag:

Vijver bij Huis Doorn

Oplage:

150 exemplaren

Druk:

Multi Media Centrum provincie Utrecht

De omslag en het binnenwerk van deze rapportage is gedrukt op houtvrij-chloorvrij-TCF, duurzaam papier